[V]IERDE JAAR, N°. 671. **1840.** MAANDAG, 13 JANUARIJ.

DE AVONDBODE,

ALGEMEEN NIEUWSBLAD

ABONNEMENT
AAN HET BUREAU VAN HET BLAD,
Warmoesstraat, N°. 206,
bij alle Boekhandelaars en Postkantoren van het Rijk.

Brieven, Gelden, enz., moeten *franco* worden ingezonden.

PRIJZEN
VOOR 3 MAANDEN
te *Amsterdam*........................ [illegible]
en *Buitensteden franco*................ [illegible] 8.—

Advertentiën.
ZEVEN REGELS of minder........................ 1.75
Elken regel meer........................ [illegible]
ZEGEL voor elke advertentie en herhaling.... = 35.

voor Staatkunde, Handel, Nijverheid, Landbouw, Kunsten en Wetenschappen.

TEN BEHOEVE DER NOODLIJDENDEN OP SCHOKLAND ZIJN BIJ DE REDACTIE ONTVANGEN:

Volgens vroegere opgave *f* 413.15. Van het genootschap onder de zinspreuk: *A. V.* *f* 60; van den heer L. Hamel, wegens het gezelschap in heeren Brandmeesteren, onder de zinspreuk: *Nuttig zij ons doel,* 25. Totaal *f* 528.15.

De «Staten-Generaal.»

Terwijl de Tweede Kamer, ten gevolge van haar nagenoeg eenstemmig besluit van den voorlaatsten dag des verleden jaars, dezen Maandag, (de dagteekening van dit blad,) hare zittingen staat te hervatten; om, in de eerste plaats, sectiesgewijze, de Wets-Ontwerpen, de noodzakelijke Wijzigingen der Grondwet bevattende, in overweging te nemen, schijnt het ons niet ongepast, de daartoe onmiddellijk betrekkelijke grondwettelijke bepalingen hier in herinnering te brengen. De menige *stemmen van buiten*, die zich dezer dagen over dit gewigtig onderwerp hebben laten hooren, hebben toch overvloedige ervaring opgeleverd, hoe weinig de Grondwet gekend, of maar gelezen is, door diegenen, die het ijverigst hun *gevoelen* omtrent daarin te maken, *staatsregtelijke*, veranderingen in het midden werpen.

Staatsregtelijke veranderingen? Het groote woord is dan eindelijk, nevens andere dezer dagen te berde gekomen groote woorden, uitgesproken, — en wel in het «*monarchale*» blad, zoo als het *zich zelf* wel eens genoemd heeft, eene benaming, derhalve, die geene verklaring behoeft, al ware ook vergeten, hoe dat dagblad jaren lang «*dagelijks*» gearbeid heeft, om eenen misleidenden scheidewand tusschen de zoo innig te zaam verknochte belangen van Natie en Koning op te timmeren. Wij hebben in het algemeen weinig op met herhaalde *betuigingen* van niets meer dan bloot pligtmatige gezindheden. Omstandigheden zijn trouwens denkbaar, waarin eene verklaring daarvan kan te pas komen; maar in die zeldzame gevallen zelfs, is deze veilig voor bedriegelijk te houden, wanneer zij niet in het oogenblik zelve door de daad wordt achtervolgd. Niet betuigingen, maar *bewijzen* van pligtmatige verkleefdheid aan Koning en Koningschap kunnen in dit tijdsgewricht dienstig zijn. Weinig blijk daarvan geeft het dagblad, dat eenen staatsman, hoe hoog verdienstelijk dan ook, *het plegtanker van den Staat* noemt, zonder met een enkel woord er aan te gedenken, dat niets door hem zoude verrigt zijn, of zoude hebben kunnen verrigt zijn, zonder de wijze inzigten des *Konings*, die 's mans groote ontwerpen wist te waarderen, en zonder de *Koninklijke magt*, die alleen in staat was, om hem de middelen tot derzelver uitvoering te verschaffen. Of is er iemand, die zich de mogelijkheid kan voorstellen, dat die ontwerpen immer in werking waren gekomen, indien zij aan de beraadslaging van eene veelhoofdige wetgeving hadden moeten onderworpen worden? Helaas, de allereerste maal dat de middelen, — niet eerst tot de in werking brenging, maar slechts tot voortzetting en in stand houding van het bereids beproefde en zoo weldadig bevonden stelsel, — met de veelhoofdige beraadslaging in aanraking kwamen, is die man «*aan eenige begrippen opgeofferd.*» Zoo laat dat dagblad zelf het zich ontvallen. Maar wie leest niet met verontwaardiging het onmiddellijk daarop volgende: «Groot is de verantwoording, welke *de beide staatsmagten* op zich geladen hebben?» Wie zijn hier de bedoelde *beide* «staatsmagten?» Het was immers niet *de Koning*, die de 39 stemmen bijeenbragt. Het was immers niet *de Koning*, die zijne toestemming weigerde tot het wetsontwerp, van welks aanneming de minister het lot van het ingevoerde koloniestelsel afhankelijk verklaarde. En wie gruwt er niet van, — verontwaardiging is hier eene te zachte bewoording, — bij het lezen van hetgeen nu nog onmiddellijk daarop volgt: «moge toch nimmer het oogenblik komen, *dat de natie* HEN *rekenschap dier daad vraagt.*» Wil dat dagblad, dat *de natie* zich in opstand stelle, èn tegen haren Koning, èn tegen hare Vertegenwoordiging? Wij weten het niet; in een ander nommer lezen wij: «De Nederlandsche Natie laat gerust en kalm de verzorging harer belangen aan *de staatsmagten* over,» terwijl elders *de tegenstand* grondwettig genoemd, en verklaard wordt, *dat de Natie die zal ondersteunen!* Gelukkig, dat daar geene vrees voor is. Wij weten thans, gelijk bij de eerstvolgende gelegenheid zal blijken, wat en wie onder de alzoo gebezigde benaming *de Natie* verstaan wordt.

De uitweiding, die ons hierbij onwillekeurig uit de pen vloeide, kunnen wij niet besluiten zonder een woord te zeggen van het thans zoo veel gebruikte, en menigmaal misbruikte, woord «Staatsmagten.» Er is geen magt in den Staat, aan die des Konings gelijk. De Staten-Generaal zijn, in het opzigt der *wetgeving*, eene Mede-Magt. Wij meenen die met juistheid beschreven te hebben in het derde stuk getiteld: *Constitutionele Beginselen*, (zie *Avondbode* van 30 December j.l.) Elke van beide Kamers is eene Magt op zich zelve, alleen in zoo verre zij *beletten*, *stremmen* kan; gevaarlijk alzoo bij ingedrongen partijgeest, wierd zij niet weêrhouden door het besef van haren pligt om het *algemeen belang* te bevorderen. Maar *voortbrengen* kan geene van beide Kamers zonder bijstemming der andere. Slechts de beide Kamers gezamenlijk zijn de *Staten-Generaal*. Veelmin zijn dan *ettelijke leden* van de eene of andere Kamer de *Staten-Generaal*. Het is derhalve *misleiding*, wanneer men van ettelijke sprekers in de vergadering, of ook eene of meer afdeelingen bij de voorafgaande overweging, zegt: «*De Staten-Generaal* hebben begrepen, verlangd, gevraagd,» enz. Het is eene *usurpatie*, waarvan het doel, als redekunstig middel, in het oog valt. Nogtans kennen wij van elders geen voorbeeld daarvan. Noch in Frankrijk, noch in Engeland, heeft men immer, zoo verre wij weten, een tien of twaalftal leden van de eene of andere Kamer *les Chambres* of *the Parliament* geheeten.

De behoudlievende lezer late zich dus door geenen ijdelen schrik bevangen, — en moge vooral het crediet van den Staat er bij ongeschokt blijven, — in het geval, dat (en waarom niet?) het een of ander lid der Tweede Kamer een voorstel doet tot meer dan de onvermijdelijke, of wel zelfs «*staatsregtelijke*» wijzigingen. De daartoe betrekkelijke artikelen der Grondwet zijn de volgende:

«229. In geval in het vervolg eenige verandering of bijvoeging in de Grondwet noodig mogt zijn, moet deze *noodzakelijkheid* bij eene wet verklaard, en de verandering of bijvoeging zelve duidelijk aangewezen en uitgedrukt worden.

«232. De Tweede Kamer der Staten-Generaal mag over geene voorstellen tot verandering of bijvoeging in de Grondwet eenig besluit nemen, ten zij twee derde gedeelte der leden, die de vergadering uitmaken, tegenwoordig zijn.

«De besluiten worden bij eene meerderheid van drie vierde gedeelten der tegenwoordige leden opgemaakt.

«Voor het overige wordt in alles gevolgd hetgeen over het maken van wetten is bepaald.»

Van de tegenwoordige 14 tegenstanders waren *acht* ook in de buitengewone zitting van 1830 tegenwoordig, te weten: de heeren Luyben, van Dam van Isselt, Warin, van Sytzama, Backer, van Alphen, Luzac en van Nagell.

Op de vraag: *of de ondervinding de noodzakelijkheid had aangetoond, om de nationale instellingen te wijzigen?* — stemden 5 (Luyben, v. Sijtzema, Backer, Luzac, en van Nagell,) *Neen;* 2 (v. Dam van Isselt, en Warin,) *Ja;* 1 (v. Alphen,) *Non liquet.*

Het zal menigen lezer welligt aangenaam zijn, hier mede herinnerd te zien, hoe de beide eerstgenoemde voorname (het belge niemand, zoo wij zeggen *voornaamste*) sprekers der twee verschillende, thans in dit stuk eenstemmige, fractiën zich te dier tijd verklaarden:

De heer LUIJBEN. — «Even zoo als ik in de 4de sectie het gezegd en in eene overgelegde nota in het kort heb uiteengezet, sustineer ik nog, dat ik de eerste vraag *negatief* moet beantwoorden. Ik houde het er voor, dat, indien het Ministerie, in opvolging van hetgeen het eerbiedwaardig hoofd van den Staat, in de aanspraak bij de opening dezer zitting, met zoo veel grootmoedigheid aan ons allen, aan geheel Nederland, heeft verzekerd, onbevooroordeeld en ter goeder trouw tot het heil van allen medewerkt, door de bestaande grondwet naauwkeurig, geheel, en in overeenstemming met de ware grondbeginselen eener vertegenwoordigende monarchie, uit te voeren, *diezelfde grondwet ten eenemale geschikt is en alle hoofdstoffen inhoudt, om ons gelukkig te maken en Nederland in bloei en voorspoed te doen toenemen.*»

De heer VAN DAM VAN ISSELT: — «Toen wij de belangrijke vragen, welke ons voorgesteld zijn, voor de eerstemaal in de sectiën hebben overwogen, heb ik bij eene Nota mijn gevoelen bekend gemaakt, *dat wij niet genoegzaam waren ingelicht, om over de zaak te kunnen oordeelen*, en dat daarenboven *het oogenblik mij niet geschikt voorkwam, om dezelve met de noodige kalmte en vrijheid* (voor sommigen althans) *te kunnen onderzoeken.* Na hier echter de zaak uit een ander oogpunt wel beschouwd te hebben, *en men schijnt te gelooven*, dat een toestemmend antwoord op de eerste vraag, door de Kamer gegeven, *een' gunstigen invloed zoude kunnen hebben op de opgewonden gemoederen in België*, zil ik gaarne verklaren (om ook het geringste vermoeden niet te laten *aan kwaadwilligen*), dat ik geloof, dat er wenschelijke veranderingen in onze grondwet zouden te maken zijn. — Ik zal dus de eerste vraag met *ja* beantwoorden.»

De tweede vraag (scheiding) beantwoordde dat geëerd lid met *Neen*. Nu veroorlove Zijn Ed. ons de vraag, of er thans nog «opgewonden gemoederen in België» zijn te believen?, en in allen gevalle of Zijn Ed. het voor «*de noodige kalmte en vrijheid*» van het onderzoek bevorderlijk achten kan, dat enkele leden de door hen begeerde veranderingen tot *voorwaarde* stellen van hunne bewilliging in Financiële Wetten?

J.

NEDERLANDEN.

AMSTERDAM 11 Jan. Onder het opschrift: DE VEERTIG MILLIOEN VOOR JAVA, bevat de *Overijsselsche Courant* een artikel, geteekend: D.S......, hetwelk wij om zijne belangrijkheid hier laten volgen:

De Staten-Generaal hebben nog te beslissen over de 40 millioen, welke de minister graaf van den Bosch noodig heeft geacht tot de instandhouding van het stelsel van cultures op Java, en den hieruit voortvloeijenden handel met dat eiland. Het zoude eene verregaande vermetelheid zijn, nopens de inlichtingen over gemeld stelsel, door Z. Exc. gegeven, iets te willen mededeelen, met het doel om daaraan eenige uitbreiding, veel minder eenige verbetering te geven.

Uit ondervinding bekend zijnde met de verdere bronnen der inkomsten van Java, welke voortspruiten uit hetgeen de grond aan den Javaan oplevert, zij het mij vergund hier te doen opmerken, dat van de producten van dien grond afhangen:

1°. De vermeerdering of vermindering der *grondbelastingen*, die ongeveer 10 millioen in het jaar bedragen;

2°. De opbrengst of het rendement der verpachtingen van de markten en van het opium.

Deze laatste pacht heeft eene weldadige strekking, omdat het dit artikel slechts tot eenen hoogen prijs verkrijgbaar maakt, en hierdoor de consumtie er van aanmerkelijk vermindert.

Deze voorwerpen, mitsgaders de kleinere middelen mogen gerekend worden bijna acht millioen op te brengen.

Het stelsel der grondbelasting kan alleen dan voordeelig voor het Gouvernement en zonder bezwaar voor de bevolking werken; wanneer deze laatste de middelen bezit om die belasting in geld op te brengen; want in producten is dit schier eene onmogelijkheid.

Er zijn geheele provinciën op Java, waar de bebouwde gronden te veel gesmaldeeld zijn, om aan ieder huisgezin het benoodigde voedsel te kunnen verschaffen. Voorbeelden hiervan zijn onder anderen de provinciën Kadoe en Pekalongan. Zonder andere middelen van gewin dan de rijstteelt, kunnen zulke provinciën bezwaarlijk grondbelastingen van eenig belang opbrengen, en de verpachte middelen zouden aldaar spoedig veel minder voordeel afwerpen.

Niettegenstaande Java nagenoeg 300,000 picols koffij opbragt, bedroeg in 1823 de begrooting der inkomsten slechts 24 millioen guldens, en de minister van den Bosch noemt die inkomsten thans 78 millioen. In 1823 waren de inkomsten ontoereikend om de lasten te dekken, ofschoon men destijds op Java nog vrede had; en thans is het excedent 22 millioen, in weêrwil van den oorlog tot de verovering van Sumatra, (van alle gewigt, dunkt mij, in het belang van het behoud van Java).

Het is hier de plaats om eene paralel te trekken, tusschen de werking van het stelsel van grondbelasting in Hindostan en op Java, want op Java is het ingevoerd door wijlen den Engelschen luitenant-gouverneur Raffles, en wel volgens het stelsel, dat in Hindostan bestaat. (Zie de vertaling van *Raffles's History of Java* in 1826, uitgegeven bij de Gebroeders van Cleef te 's Gravenhage en Amsterdam, en bijzonder de aanteekeningen 35 en 36, behoorende tot de bladzijden 74 en 75; waaruit blijkt, hetgeen ik nader zal aantoonen, dat de Javaan aan grondbelasting niet de helft betalen kan van hetgeen hij zoude kunnen opbrengen, indien hij door bijbronnen van bestaan, rijk en welvarend was.)

MENGELWERK.

DE ONVERWACHTE FORTUIN.

Eenigen tijd na de ontbinding van het Keizerrijk, zag men elken morgen in zekere wijk der stad *Toulon*, een' jongeling van twintig jaren, wiens bevlekte en gescheurde kleederen ellende verrieden. Door alle jaargetijden, welk weder het ook was, droeg hij slechts eene dunne katoenen muts op het hoofd; houten klompen, met eenig hooi, waren zijn nederig schoeisel; en zelfs, wanneer de straatsteenen droog waren, ging hij barrevoets, om zijne klompen niet te verslijten.

Intusschen hadden de wezenstrekken van dien armen jongeling, in weêrwil zijner lompen, zekere geestige en schrandere uitdrukking, die belangstelling inboezemde en bij zijn gewaad zonderling afstak. Hij behoorde tot die klasse van menschen, die men zich verwondert op de straten der groote steden te ontmoeten, met een' haak in de hand en een' zak of mandje onder den arm, die oud ijzer, lompen en dergelijke voorwerpen van zeer geringe waarde opzoeken, en uit den verkoop daarvan hun levens onderhoud trachten te vinden; een zoo ellendig bedrijf, dat men bij den aanblik der ongelukkigen, die hierin eenen karigen onderstand vinden, zich afvraagt, of zij den nijpenden honger ontkomen.

MAURITS had in zijne kindschheid de schapen gehoed. Thans kwam hij elken morgen uit eene oude verlaten groeve, een uur van *Toulon* gelegen, waar hij den nacht doorbragt, en waarheen hij des avonds terugkeerde, na weinige centimes eerst met ongeloofelijke moeite en geduld te hebben verdiend.

Evenwel had MAURITS eene moeder, twee zusters, en eene nicht, die bij zijne moeder inwoonde; maar dit gezin was zeer arm, en zijne nicht was de eenige, die hem genegenheid betoonde, want zijne zusters hadden tijd getracht, hem bij zijne moeder, die reeds niet zeer met hem was ingenomen, in een hatelijk daglicht te stellen. Wanneer men haar over de diepe armoede van haren zoon sprak, antwoordde zij: «MAURITS is een deugniet, die veel beter had gedaan, zijn gansche leven herder te blijven. Bij onze aankomst in deze stad, plaatste ik hem bij eenen smid; maar hij liet het aanbeeld en den hamer daar, om kladschilder te worden; kort daarop kreeg hij eenen afkeer tegen het wrijven der verwen, en hij, de zoon van een' kolenbrander, heeft zich niet geschaamd om op de groote markt van *Toulon* als hansworst te verschijnen! Nu is hij voddekrabber geworden; dit gaat hem aan: ik voor mij, bemoei mij sedert lang niet meer met zijne zaken.»

Dit oordeel was gestreng en onbillijk. MAURITS had, wel is waar, driemaal van beroep veranderd, alvorens zijn tegenwoordig armzalig bedrijf bij de hand te nemen; maar dit was geenszins uit ligtzinnigheid of afkeer van den arbeid geweest. Het lot scheen hem tot dus verre overal te vervolgen; de natuur had hem tot de bezigheden van een' smid of kladschilder ongeschikt gemaakt, en hij was noch vlug, noch grappig genoeg, om een goede hansworst te zijn; niet dan uit wanhoop had hij tot zijn tegenwoordig bedrijf zijne toevlugt genomen.

Overigens had MAURITS in alle zijne standverwisselingen den invloed van eenen ondernemenden geest, die in zijn binnenste schuilde, ondervonden; en zoo hij nog geenerlei speculatie had beproefd, was het, omdat hem geld en crediet ontbraken; maar wanneer men aan zijne moeder zeide, dat hij aanleg tot den handel had, antwoordde zij droogjes: «Hij heeft aanleg tot niets; hij is een ware deugniet, die nooit zal voortkomen, en alleen geschikt is om ledig te loopen.»

In strijd met deze moederlijke voorzegging, op zekeren avond, dat MAURITS, in eene straat, niet ver van de Haven, de voorbijgangers met zijne haak beklonterde, om ellendige vodden te bereiken, ontstond eene heerlijke gedachte in zijn jeugdig brein. Sedert eenigen tijd, zijne diepe ellende en vernedering, waarvan hij het einde niet voorzag, moede geworden, had hij dikwijls de vraag geopperd, of het niet beter ware, zich in de armen van den dood te werpen, dan langer zulk een leven te leiden. Dienzelfden dag nog kwelde hem de vreeselijke gedachte aan den zelfmoord, toen hij, plotseling een schip, dat zeilree lag, gewaar wordende, zich overeind rigtte, zijne armen kruiselings over zijne borst sloeg, en op den uitgestrekten gezigteinder van de *Middellandsche Zee* eenen zegevierenden blik wierp, waarin de zelfbewustheid en veêrkracht van het genie te lezen stonden. Hij geleek COLUMBUS, overtuigd eene nieuwe wereld te zullen ontdekken.

Na deze eerste beweging sprak hij zich zelven aan:

«Laaghartige, die gij zijt! gij hebt eene moeder, welke u, wel is waar verongelijkt en veracht, maar zij is toch uwe moeder; gij hebt twee zusters, en onder hetzelfde dak als zij bevindt zich een jeugdig hart, dat met uwen toestand is bewogen. In weêrwil van al haar werken en zwoegen, is haar leven zoo hard als de steen, die u tot oorkussen strekt. Gij zijt jong, gij zijt een man, en kunt den last, die uwe schouders drukt, niet anders afwerpen, dan door den dood te hulp te roepen? — Neen, een edeler ontwerp zal mij voor de wanhoop beveiligen!»

Van dit oogenblik af werkte hij ijveriger dan te voren, en, ter uitvoering van een plan, dat met zulke geringe hulpmiddelen ligter uit te denken dan te verwezenlijken was, verteerde hij slechts daags de helft van hetgeen hem zijn bedrijf opbragt; waardoor hij zes francs in de maand uitwon; na verloop van een jaar was hij derhalve wettige bezitter van een kapitaal van twee-en-zeventig francs. Hij werkte toen nog zes maanden voort, en begroef toen in eenen hoek van zijn hol, dat hij zijn logement noemde, het werktuig, waaraan hij zijnen schat was verschuldigd. Daarna ging hij naar den kapitein van een' koopvaarder, voor de West-Indische eilanden bestemd, bood hem zijne diensten aan, en verkreeg de vergunning, om als scheepsmaat de reis mede te doen. Na den Hemel in de groote kerk van *Toulon* te hebben gesmeekt, zijne onderneming te zegenen, verruilde hij zijne katoenen muts voor een' hoed met breeden rand, en zijne kiel voor een rond wambuis; en 's daags vóór zijn vertrek ging hij afscheid van zijne nicht nemen, want zijne moeder en zusters weigerden hem te zien.

«LAURENCE,» sprak hij, «gij beoordeeldet uwen neef niet verkeerd; gij, die pas veertien jaren oud waart, toen gij hem bij zijne bloedverwanten poogdet te verontschuldigen. Uw gevoel heeft u niet misleid, want onder zijne ruwe pij sloeg een moedig hart. Gij ziet het immers, reeds ben ik de ellendige voddekrabber, de vagebond zonder woning, de nooddruftige in lompen niet meer, die ik voorheen was, maar wel een zeeman, van goede kleederen voorzien, en die op lange na niet arm is, dit verzeker ik u. Zie slechts.....»

Hierop opende hij een kistje, dat hij onder den arm hield, en een honderdtal francs schitterden voor de oogen van het verbaasde meisje.

«Hemel!» riep zij uit, «MAURITS, hoe verheugd ben ik, dat ge zoo op weg zijt, om fortuin te maken!»

«Geloof niet, dat ik daarom trotscher ben geworden,» antwoordde hij

Het is bekend, dat het stelsel van grondbelasting in Hindostan in zijne inkomsten voor de bevolking en voor het Gouvernement zeer gebrekkig werkt, omdat er niet gezorgd wordt voor de oplegging of verpligting van eene taak, opdat de Hindostaner voor zijn eigen voordeel *vreemde producten cultiveert.*

Men moet hier niet in het midden brengen, dat hij indigo, en zelfs suikerriet plant; want hoe gering is niet het bedrag daarvan, naar evenredigheid eener bevolking van 70 millioen zielen, en hoe duur komen deze producten den *Europeschen fabrijkant* niet te staan? In weêrwil van den vrijen handel en den verkoop der producten, bestaat er dikwerf schaarschte aan *geld.* Met al het liberalisme, dat er heerscht voor *vrijen* arbeid en *vrije* beschikking over de producten van den grond en van de nijverheid, worden er telkens geheele regementen naar de districten gezonden, om de grondbelastingen te heffen; terwijl op Java, door het stelsel van culture, hetwelk den Javaan tot arbeid *verpligt*, doch hem *de vrije beschikking* over de producten, die voor de Europesche markt geschikt zijn, *ontzegt*, de belastingen van allerlei aard, zonder eenige moeite, en als van zelven gestort worden. De schaarschte aan geld, die op Java bestaat, moet hier geene tegenwerping zijn; want, als Java zijne producten aan den vrijen handel konde verkoopen, zoude het van klinkende munt worden overstroomd. (De Americanen komen altijd met gouden en zilveren Spaansche daalders.)

Indien ooit geheven ware het zuivere aandeel als belasting, hetwelk door gemelden heer Raffles in zijne nog op Java werkende wetten is vastgesteld, namelijk 1/2, 2/5 en 1/3, naarmate der *vruchtbaarheid* van de gronden, en naar den *gemiddelden* prijs van het rijstgewas, dan zoude de jonk (2000 vierk. roeden) volgens zijne eigene schatting (zie de vertaling van zijne geschiedenis bladz. 74 en 75 en de nota's n°. 35 en 36, hierboven aangehaald), van het product daarvan, en de marktprijs van de rijst, 175 guldens aan belasting dragen, en N. B. *nergens op Java is nog immer boven de* 80, *en zeldzaam boven de* 60 *guldens per jonk geheven.* Ziedaar de *theorie* en de *praktijk.*

Met beide, zoo ik vertrouwen mag, vrij volledig en van nabij bekend, zoude ik echter niet durven beslissen, of ooit in de wet van den heer Raffles de theorie *in* praktijk zal kunnen worden gebragt; maar dit zal voorzeker nimmer kunnen geschieden, indien men van het thans bestaande stelsel van Culture afwijkt. Dit stelsel alleen kan Java rijk maken en den Javaan het vermogen schenken om hooger belasting op te brengen: en de voorspelling van den minister van den Bosch, dat dit schoone eiland honderd millioenen zal opbrengen, draagt, naar mijne overtuiging, het kenmerk van die voorzigtigheid in berekeningen, welke ik in Indië in dien Staatsman altijd heb opgemerkt en bewonderd.

Tot staving van hetgeen ik thans wensch te betoogen, zal ik eindigen met de bedenking, die wijlen de beroemde Raad van Indië, Mr. H. W. Muntinghe, in zijn advies aan gemelden heer Raffles mededeelde, op het ontwerp, dat deze in zijne handen had gesteld, alvorens zijn stelsel van grondbelasting op Java in te voeren. Die bedenkingen, dunkt mij, waren even diep als scherpzinnig, te weten: «of de Javaan toereikende middelen bezat, om eene belasting in geld van zoo veel bedrag op te brengen; en of, zoo dit niet het geval was, hij alsdan zijne toevlugt niet zou moeten nemen tot geldschieters en opkoopers, en gevolgelijk in onreuse overeenkomsten zoude moeten vervallen, die alle weldadigheid van het stelsel voor hem zouden doen verloren gaan.»

Ik zal de tafereelen niet ten toon spreiden, die hiervan ondervonden zijn, maar alleen de gemelde daadzaak aanhalen, dat de belasting, in weêrwil der vermeerderde middelen en grootere veiligheid van bezittingen voor den Javaan *nog niet gebragt is tot de helft van de hoogte, welke de heer* Raffles *had bepaald.* Ik bevind mij in staat om al hetgeen, dat ik hier heb aangevoerd, met onwederlegbare bewijzen te staven.

Bengalen was, vóór zestig jaren, rijker en welvarender dan thans, en dit is het gevolg der uitwerkselen van het gemelde stelsel van grondbelasting, zonder de verpligting tot arbeid voor de teelt van producten voor den Europeschen handel.

Bengalen had weleer mousselinen en andere *kostbare* lijwaden, waarvan Maurice in zijne geschiedenis *old and New Hindostan* gewaagt, en er, met aanhaling van treffende daadzaken, de stelligste bewijzen van geeft. Thans heeft Bengalen daarvan zeer weinig meer; *de ruwe grondstoffen worden naar Engeland overgebragt en als lijwaden gefabriceerd naar Bengalen teruggevoerd*, (vid: Crawfurd's history of the Indian archepelago.)

Hetzelfde kan men zeggen nopens de koper- en ijzerwerken, mitsgaders vele andere fabrijkgoederen; en dit alles is eenigermate van toepassing op Java.

Hieruit ontleen ik nieuwe bewijzen, namelijk: dat, indien het stelsel van culture vervalt, de bevolking van Java onfeilbaar arm zal worden; dit ondervindt zij reeds in groote mate door den zeehandel der Europeanen in den Indischen Archipel.

Bovengenoemde heer Muntinghe heeft in een zijner beroemde rapporten voor dit laatste aangevoerde de duidelijkste bewijzen geleverd.

Maar aan het stelsel van Culture is ook de morele invloed te danken, dien wij thans op de groote en kleinere hoofden der Javaansche bevolking, en gevolgelijk ook op de geheele massa dier bevolking, uitoefenen; vermits zij ten uiterste aan hare volkshoofden verkleefd en onderdanig is.

Deze volkshoofden genieten namelijk procentswijze inkomsten van de koffij, suiker, indigo, thee en kaneel, die op het eiland geteeld worden, dat is, boven en behalve hunne bezoldiging, welke daardoor niet zelden, verdubbeld wordt. Zij zijn slechts financiers, genegen tot uitsporige weelde; door de polygamie, welke bij hen gebruikelijk is, hebben zij vele kinderen en talrijke bloedverwanten, die, naar gelang van hunne geboorte, op eenen grooten voet, en meerendeels op hunne kosten, moeten leven.

Aan de goede trouw wordt een gevoelige slag toegebragt, welke de Nederlandsche natie zoude vernederen, indien het stelsel van cultures vervalt. Het Indische Gouvernement heeft onder sanctie des Konings contracten aangegaan met honderden particulieren, om voor deze laatsten te doen planten en de producten te koopen, voorschotten te verleenen, en dergelijken meer. En wat zoude van dit alles worden? Het zoude er mede gaan als met de schadevergoedingen, welke de Javasche vorsten hebben moeten dragen, ten gevolge der publicatie van 6 Mei 1823, namelijk, de voldoening van interessen en interessen boven de kapitalen. Men behoort hier dus te waken tegen eene verkeerd berekende zuinigheid.

— De gesteldheid van het weder heeft sinds den 7 dezer eene geduchte verandering ondergaan. Vier dagen geleden, dacht men, dat er ditmaal volstrekt geen winter komen zou, maar nu wordt alreeds, met bezorgdheid voor de armoede, een winter te gemoet gezien, bij de begrooting van wiens gestrengheid men niet verzuimt, aan dien van 1740 te denken. Het tafereel, daarvan in de geschiedenis bewaard, is niet aangenaam. «Verscheiden menschen» — zegt Wagenaar — «vrooren, bij nagt, dood «op de straaten. De Zuiderzee lag, alomme, dik bezet met ijs, en «werdt, weeken agtereen, met paard en sleede, gebruikt. De Noord«zee was, tot op eene halve mijle van strand af, toe gevrooren. 't Vroor «aan sommige oorden van Holland, omtrent drie duimen dik, in een etmaal, «en men getuigt, dat het ijs, in 't begin van Lentemaand, nog omtrent «twintig duimen dik was, in de Haarlemmer Meer. 't Weder scheen zig, «somtijds, wel een weinig te ontlaaten; doch 't sloeg, geduuriglijk, we«derom aan 't vriezen, tot dat het, op den tienden van Lentemaand, aan«houdend begon te dooijen: waardoor het ijs zagtelijk verdween.» — Gelukkig bestaat tot dus verre tusschen de beide winters geene andere overeenkomst, dan dat de koude, na gedurige zachtheid van weder, in de eerste dagen van Januarij is aangevangen. Evenwel is de tegenwoordige koude gevoelig en wordt hare toenemende scherpheid gevreesd. Wij zijn derhalve slechts de tolken der algemeene gevoelens van onze menschlievende stadgenooten, als wij den wensch uitdrukken, dat ons lofwaardig Bestuur in tijds op de middelen bedacht zij, om de schamele armoede spoedig aan dien bijstand te helpen, welken de goede gemeente altijd genegen en gereed is te verleenen, als zij maar zekerheid heeft, dat hare giften doelmatig besteed worden. Een enkel woord van de stedelijke Regering is voldoende, om in elke wijk der stad weder de dienst van weldadigheid te organiseren, aan welke, in vroegere harde winters, welgezeten mannen zoo volijverig hunne medewerking verleend hebben. De gezegende uitkomsten, welke die dienst meermalen gehad heeft, liggen nog versch in ieders geheugen, en wie zou niet gaarne medewerken, om ze nu te hernieuwen; wij herhalen het, één woord van de Regering is voldoende.

— Blijkens de *Staatscourant*, is, zoo als wij bereids gisteren te kennen gaven, aan jonkheer G. Beelaerts van Blokland, op zijn verzoek, een eervol ontslag verleend als minister van Financiën; zijnde Z. H. E. G. tevens benoemd tot minister van Staat, en, overeenkomstig zijn verlangen, teruggebragt tot de betrekking van lid van den Raad van State, in den vroeger door hem in dat collegie bekleeden rang van zitting.

— Bij besluit van den 10 dezer, heeft Z. M. den minister van staat Mr. A. van Gennep *ad interim* belast met het bestuur der Financiën. — Wij vernemen tevens, dat Z. Exc. die benoeming slechts voor de eerstvolgende zes maanden van 1840 heeft aanvaard; uit welke bijzonderheid op nieuw blijkt de ongegrondheid van het berigt eener aanstaande definitieve benoeming, waarvan een der dagbladen heeft melding gemaakt.

— Men verzekert, dat Z. M., in afwachting van eene nadere beschikking, den baron van Heeckeren van Brandsenburg, lid der Gedeputeerde Staten van Utrecht, voorloopig belast heeft met de waarneming van de functiën van Gouverneur dier provincie, ten gevolge van het overlijden van den heer van Toulon.

— Men schrijft ons, dat bij een dezer dagen genomen koninklijk besluit aan de hoofd- en mindere officieren van de verschillende wapens van het leger, voorloopig, des verkiezende, is vergund, om een onbepaald verlof, bepaaldelijk voor den tijd van *twee jaren*, te erlangen, onder toekenning van de helft hunner tractementen, naar evenredigheid van hunne respectieve rangen, en met vergunning dezelve buiten 's lands te verteren.

— Bij een dezer dagen genomen koninklijk besluit, is, naar wij vernemen, de begrooting van uitgaven en ontvangsten van het hertogdom Luxemburg voor 1840 vastgesteld.

— Men berigt, dat door Z. M. tot rector der latijnsche school te Wageningen is benoemd de heer Vermooten Weijer, doctor in de letteren, thans woonachtig te Leiden.

— In de tiende aflevering van het tijdschrift: *de Beeldende Kunsten*, leest men de volgende levensbijzonderheden van Mejufvrouw Petronella van Woensel.

Mejufvrouw Petronella van Woensel zag te Zwolle, op den 11 Mei 1785, het eerste levenslicht. Haar vader, die den rang van schout-bij-nacht bekleedde, liet haar onderwijs in de teeken- en schilderkunst geven, door den bloemschilder van Os, te 's Hage. Deze kunst, welke zij, zoo als de meeste vrouwen en meisjes, voor uitspanning leerde, werd weldra hare lievelingsstudie, en zij bragt het daarin al spoedig tot eene volkomenheid, die haar onder de gelukkigste beoefenaressen van het bloem- en fruitschilderen deed rangschikken. Zij hield, gedurende haar leven, vriendschappelijken omgang met beroemde kunstenaars en kunstenaressen, maar inzonderheid met mejufvrouw van Os, dochter van haren leermeester, die voor haar eene geliefde vriendin was, en in wier armen zij op den 12 Dec. ll., slechts 15 dagen na haren Groningschen kunstbroeder, aan eene hevige longtering overleed. — In de paleizen van Z. M. den Koning en H. K. K. H. Mevrouw de Prinses van Oranje, alsmede in verschillende particuliere kabinetten, vindt men gelegenheid hare ongemeene gaven in het bloem- en vruchten schilderen te bewonderen.

'S GRAVENHAGE 10 Jan. Uit de processen-verbaal der afdeelingen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, omtrent het ontwerp van wet, houdende het eerste boek van het wetboek van strafregt, vernemen wij voorloopig, dat men in die processen-verbaal, behalve de aanmerkingen op de redactie van sommige artikelen van dit eerste boek, eenige bepalingen van den 1sten titel, *houdende van misdrijven en derzelver onderscheidingen*, minder noodzakelijk heeft geacht, om in dit wetboek opgenomen te worden, aangezien die meer tot het leerstellige behooren.

Ten aanzien van art. 1 en 8 van dit boek, houdende art. 1: Er bestaat geen misdrijf zonder voorafgaande strafwet, en van art. 8: Niemand kan gestraft worden met eene andere straf, dan die, welke de wet uitdrukkelijk bepaalt, moeten sommige afdeelingen de aanmerkingen hebben geopperd, dat het woord strafwet en wet als al te beperkend zoude kunnen worden aangemerkt, aangezien daaruit zou kunnen worden afgeleid, dat in het vervolg alleen door de wet straffen zouden kunnen bedreigd worden, en niet bij plaatselijke keuren, besluiten des Konings of provinciale reglementen, hetgeen zeker nimmer de bedoeling kan geweest zijn. Ook heeft men opgemerkt, dat men zich ten aanzien der onderscheiding tusschen mi[illegible] den, wanbedrijven en overtredingen niet altijd gelijk is gebleven, en woord misdrijf ten onregte als het *vox generis* heeft doen voorkomen.

Betrekkelijk den tweeden titel: *van straffen in het algemeen*, heeft opgemerkt, dat terwijl reeds aanvankelijk wordt gezegd, dat de straffe misdaad gesteld *per se* eerloosheid ten gevolge hebben, het ondoelmat noodeloos kan worden geacht bij dwangarbeid, de tuchthuisstraf of ba[illegible] sement, de eerloosverklaring te voegen.

Ten aanzien der in dit ontwerp opgenomen straffen zijn de afdeeli[illegible] vrij algemeen met de Regering van oordeel, dat de tijd nog niet da[illegible] om de doodstraf af te schaffen. Zij meenden evenwel te moeten aanvo[illegible] dat men dezelve slechts zeer spaarzaam, en wel alleen op de verfoeijel[illegible] en snoodste misdaden moest toepassen. Eene der afdeelingen heeft d[illegible] omtrent aangevoerd, dat de misdaden, waarop die straf zal moeten bed[illegible] worden, van zeer verschillenden aard zijn, zoodanig dat sommige [illegible] schandelijker en meer onteerende worden aangemerkt: van hier da[illegible] dat steeds, en ook nog in ons Vaderland, de doodstraf tweederlei wa[illegible] strop en het zwaard, en dat de eerste als het schandelijkste wordt g[illegible] deeld. Ofschoon nu, wegens de moeijelijkheid van de uitvoering, het zw[illegible] wel niet als straf zal kunnen behouden blijven, wenschte die afde[illegible] evenwel, dat er eene soort van doodstraf kon worden uitgedacht voo[illegible] misdaden, die, hoe zwaar dan ook de regten der maatschappij beleedige[illegible] in schandelijkheid niet met moord en roof kunnen gelijk gesteld worde[illegible]

Ten aanzien van het al of niet behouden van de geeselstraf, heeft verre weg de grootste meerderheid der afdeelingen tegen het behoud straf verklaard, en derzelver welgevallen betuigd, dat van Regerings dezelve niet in het ontwerp was opgenomen. Sommige leden echter m[illegible] den, dat het ongeraden was, in eenen tijd, dat de misdaden vermee[illegible] ren, eene straf af te schaffen, die, sedert vele jaren in gebruik, werk[illegible] veel tot afschrik verstrekt; dat men veeltijds, door te ver gedreven me[illegible] lievendheid geleid, uit het oog verliest, dat de straffen niet alleen m[illegible] strekken tot verbetering van den misdadiger, maar ook en vooral tot [illegible] schrik van anderen; dat tepronkstelling en eerloosverklaring weinig in[illegible] maken op die klassen van menschen, die zich meestal aan misdaden, v[illegible] tegen de eigendommen, schuldig maken: dat ook nu nog het onders[illegible] tusschen de doodstraf, en de naast aan den dood grenzende straf te groo[illegible] en dat juist, door het behoud der ligchamelijke straffen, het verband [illegible] schen misdaden en straffen beter bewaard wordt.

Omtrent het al of niet behouden van het brandmerk waren de gevo[illegible] verdeeld. Terwijl sommige leden zich verklaarden tegen alle infame[illegible] en pijnlijke straffen, vermeenden daarentegen anderen, en waaronder [illegible] die zich tegen de geeselstraf verklaarden, dat er geene redenen beston[illegible] om nu dadelijk en gelijktijdig reeds het *brandmerk* te doen vervallen, [illegible] dat het verre verkieslijk was de gestrengheid der straffen langzamer[illegible] te verminderen, boven eene zoo plotselinge verzachting; — dat door[illegible] behoud van het brandmerk als van zelf de naast aan den dood grenz[illegible] straf zwaarder wordt, waardoor de wetgever meer spaarzaam kan worde[illegible] het bedreigen van de doodstraf zelve; dat inzonderheid voor misdadig[illegible] die reeds eene of meermalen het schavot hebben beklommen, het brand[illegible] niet als ondoelmatig kan worden beschouwd; weshalve sommige afdeeli[illegible] zouden wenschen, het brandmerk weder onder de straffen opgenomen te [illegible]

Ook ten aanzien der straf van dwangarbeid en den tijd van derz[illegible] duur, was het gevoelen der afdeelingen verdeeld; terwijl sommige [illegible] dezelve als doelmatig beschouwden, vooral ook om na de afschaffing [illegible] de geeseling en brandmerk, het verband tusschen de onderscheidene str[illegible] niet te verbreken, waarvan sommigen echter het maximum van den [illegible] dier straf, zoo als in dit ontwerp is voorgesteld, niet konden beamen, w[illegible] anderen van gevoelen, dat de straf van dwangarbeid in ons Vaderland mi[illegible] geschikt was, en voerden aan, dat in de uitvoering weinig verschil [illegible] overblijven tusschen den dwangarbeid en de tuchthuisstraf, gelijk zulk[illegible] dadelijk het geval zal moeten zijn met de veroordeelde vrouwspersonen.

De dwangarbeid aangemerkt wordende als de naast aan den dood g[illegible] zende straf, terwijl men voorts, door de tot die straf veroordeelden in [illegible] openbaar te doen werken, hen steeds als gestraften aan hunne mede-ingezete[illegible] kenbaar maakt, zoo zagen sommigen geene reden, waarom men nie[illegible] ieder geval den dwangarbeid zoude doen gepaard gaan met eene tent[illegible] stelling op het schavot.

Eene der afdeelingen heeft doen opmerken, dat men onder de str[illegible] niet heeft opgenomen de deportatie of wegvoering naar een oord van ba[illegible] schap. Die afdeeling voegde er bij, niet onbekend te zijn met de ge[illegible] bedenkingen, die tegen de Engelsche Botany Bay zijn en kunnen w[illegible] ingebragt, en verlangt dus niet, dat men dat als voorbeeld ter navo[illegible] in dit Rijk zal doen verstrekken. Men ontveinsde zich niet, dat er ten [illegible] zien van de uitvoering zwarigheden bestaan; dan door die straf niet in [illegible] wetboek op te nemen, vermeende men, dat voor altijd, immers voor [illegible] jaren, de gelegenheid wordt benomen, om, ook voor het geval, dat [illegible] zwarigheden voor het geheel of grootendeels konden worden weggeno[illegible] eene straf toe te passen, die zich in vele opzigten aanbeveelt. Zonder [illegible] te spreken van de tot bevordering van zedelijke verbetering der misdadi[illegible] minder doelmatige inrigtingen van de tuchthuizen in dit Rijk, en [illegible] de moeijelijkheden, die met de invoering van dwangarbeid zullen gep[illegible] gaan, verwees die afdeeling op onze Overzeesche bezittingen, op de afsc[illegible] fing van den slavenhandel, op de werkzaamheden, die, tot nu toe [illegible] slaven verrigt, gevolgelijk aan zware misdadigers kunnen worden opgel[illegible] Tot staving van de gegrondheid van dit stelsel, is door die afdee[illegible] al verder bijgebragt, dat de straf van wegvoering naar een oord van b[illegible] lingschap die voordeelen zou opleveren, dat dezelve door velen als eene [illegible] schrikkende straf zou worden aangemerkt; dat het Vaderland daardoor [illegible] worden verlost van misdadigers, die, gedurende hunne gevangenis, de [illegible] delijke verbetering hunner lotgenooten onmogelijk maken, en die alleen [illegible] tijdstip hunner in vrijheid stelling afwachten, om zich op nieuw aan hu[illegible] misdadige levenswijze over te geven; en dat de misdadigers zelve, in an[illegible] oorden overgebragt, in andere omstandigheden geplaatst, welligt nog [illegible] nuttige leden der maatschappij zouden kunnen worden; terwijl dus die afd[illegible] ling de aandacht van de Hooge Regering op dit onderwerp vestigde, wens[illegible] men, dat voor het minst de straf van deportatie bij de straffen wordt [illegible] genomen, met bijvoeging eener bepaling, dat, zoo lang die straf niet m[illegible] kunnen uitgevoerd worden, dezelve door dwangarbeid of tuchthuisstraf [illegible]

---

met eenen blik, die getuigde, hoezeer hij zich door zulk eene veronderstelling beleedigd had gevoeld. «Neen, LAURENCE, ik heb mijne armoede niet vergeten, en deze verbetering in mijn lot laat mij even nederig als te voren. Evenwel moet ik vertrekken, zonder iemand ter wereld, dan u alleen, lief meisje, de hand te hebben gedrukt.»

Tevens klemde hij die hand aan zijne borst, met den weemoed van eenen ongelukkige, hevig ontroerd door het denkbeeld, dat slechts een enkel persoon op de gansche wereld belang in hem stelt, en hij dien spoedig, misschien voor eeuwig, zal verlaten.

«Zoo het lot mij gunstig is, waarde LAURENCE,» vervolgde hij, na een oogenblik stilzwijgens, «zullen mijne nabestaanden van mij hooren; maar zoo wij bestemd zijn om elkander nooit weder te zien, zult gij dus toch mijn aandenken bewaren, niet waar, LAURENCE?»

Zij antwoordde slechts door zich snikkende in de armen van MAURITS te werpen.

«In dit geval,» vervolgde deze, welke zelf zijne tranen met moeite wederhield, «zult gij aan mijne moeder zeggen, dat zij mij onregt heeft aangedaan, en aan mijne zusters: ««MAURITS was geen deugniet, hij had een goed hart; bidt derhalve voor zijne ziel, want hij, die gij voor een' leêglooper hield, is te midden van een' harden arbeid, onder de brandende stralen der Americaansche zon, vijftien honderd uren van zijne geboorteplaats, bezweken!»»

Den volgenden morgen schitterden eenige sterren nog aan den hemel, toen het vaartuig, waarop MAURITS zich had ingescheept, naar *Martinique* onder zeil ging, door het schoonste weder begunstigd.

Twaalf jaren daarna, op eenen somberen dag, dat de wind huilde en reusachtige baren tegen het strand dreef, liet een persoon, sedert omtrent eene week ter reede van *Toulon* aangekomen, zich aan den wal brengen, ging zonder zich op te houden de stad door, sloeg den weg naar zekere verlaten groeve in, en volgde een voetpad door het veld, zonder zich om den vreeselijken storm, die boven zijn hoofd woedde, te bekommeren. Hij geleek een' reiziger, naar een lang gewenscht gezin reikhalzend, en in deze gissing hadde men zich niet bedrogen, want deze man was niemand anders dan MAURITS. Maar de fortuin had hem begunstigd; de West-Indische eilanden hadden hem eene ruime schatting betaald. Doch, wel verre van zich over zijnen vroegeren nederigen stand te schamen, herinnerde hij zich dien met hoogmoed, en dacht met innige verrukking, dat hij alles, naast God, aan zich zelven was verschuldigd, en alvorens zijne moeder en nabestaanden in zijne armen te drukken, had hij zijnen haak, deze bron van zijn geluk, opgegraven.

Toen hij het ouderlijke huis binnentrad, aarzelde men eenigzins hem te herkennen, want hij was zeer veranderd. Hij was gezetter geworden; zijne haren waren veel bruiner, zijne voorheen holle en bleeke wangen waren nu rond en blozend. Zijne houding was edeler, en zijn geheele persoon had zekere losheid en ongedwongenheid, die de fortuin veelal geeft, wanneer zij niet te laat komt. LAURENCE alleen bedacht zich geen oogenblik, maar begroette haren neef met een' vreugdekreet, zoodra deze verscheen.

Hare eerste woorden waren om hem te bedanken, voor hetgeen hij aan zijne familie gedaan had. Dit was echter gering, maar zijn correspondent, die volgens zijne orders de schulden zijner moeder had voldaan, en haar jaarlijks eenige gelden ter hand had gesteld, alsmede duizend kroonen aan elke zijner zusters om haar uit te huwelijken, en eenige geschenken van weinig waarde aan LAURENCE, had haar gezegd, dat MAURITS zich geenszins in een' schitterenden toestand bevond, en dat hij zich zeer harde ontberingen moest getroosten, om zijne bloedverwanten te hulp te komen; want zijn oogmerk was, zijne familie te verrassen en LAURENCE op de proef te stellen.

Hij wist, dat zijne nicht LAURENCE niet gehuwd was, en gaf haar deswege zijne verwondering te kennen.

«Het heeft mij echter niet aan de gelegenheid ontbroken,» antwoordde zij schalksch.

«Ik geloof het wel, LAURENCE, want gij zijt zoo schoon en zoo bevallig!»

«Het derde jaar na uw vertrek werd ik door een' ontvanger der directe belastingen, die een buiten bezat, tien maal grooter dan de kruidtuin van *Toulon*, ten huwelijk gevraagd.»

«En gij hebt zijn aanbod afgeslagen?

«Ja, want ik dacht, dat ik eene betere partij kon doen. Een half jaar daarna werd ik door eenen pachter gevraagd. Deze had eene fraaije [illegible] hoeve, een aantal dienstboden, paarden en rijtuigen.»

«En dit alles heeft u niet overgehaald?»

«Volstrekt niet: ik wilde beter dan dat.»

«Gij deedt beter daarvan te zwijgen, zeide de moeder van MAUR[illegible] «Gij wordt haast zes en twintig jaren, en zulke partijen vindt men alle dagen.»

«Eindelijk,» zeide LAURENCE, «heeft de neef van den pastoor van *Ioules* mij vóór een jaar zijne hand aangeboden, en, ofschoon zijn [illegible] hem een vermogen van vijftig duizend kroonen had nagelaten, heb ik geweigerd.»

«En wien begeert gij dan, LAURENCE?»

«Een' man naar mijn hart, MAURITS.»

«Daar hebben wij het,» zeide de moeder, stampvoetende van ongedu[illegible] «dat is te zeggen, een' man, die misschien veel minder bezit dan alle andere, die zich aangeboden hebben! Met zulke romaneske denkbeel[illegible] komt men niet ver.»

«En wie is hij, voor wien gij alle deze schitterende partijen geweig[illegible] hebt,» vroeg MAURITS, met eene kwalijk verborgen ontroering.

«MAURITS,» antwoordde zij, een' onbeschrijfelijken blik op hem slaan[illegible] «hebt gij dan gedacht, dat ik u zou kunnen vergeten?»

Bij het hooren dezer treffende woorden kon MAURITS zich niet langer [illegible] dwingen. Hij stond op, naderde zijne nicht, en zeide, met eene bevende stem[illegible]

«Wel nu, LAURENCE! zoo de belangstelling, die u in uwe kindsche jaren [illegible] rampzalig lot inboezemde, zoo het balsemend medelijden der engel, [illegible] mijne ballingschap met hare tranen verzachte, en mijn aandenken b[illegible] bewaard, vergolden kunnen worden, — wees gelukkig; gelukkig, d[illegible] ik zeggen, want niet alleen bied ik u mijne liefde en hand, m[illegible] vurige erkentelijkheid aan, maar tevens mijne schatten, het aanzien[illegible] vermogen, waarmede de Hemel mijne onafgebroken vlijt heeft beloond!»

«Zijne moeder en LAURENCE, over deze woorden, met geestdrift uitgesp[illegible] ken, verbaasd, zagen MAURITS stilzwijgend en roerloos aan.

«In plaats van een buitengoed, tienmaal grooter dan de kruidtuin [illegible] *Toulon* te bezitten, zult gij meesteresse worden van mijne plantaadje, wa[illegible] van de vruchtbare velden zich uren ver uitstrekken. In plaats van een[illegible]

worden veroorzaakt. Dezelfde afdeeling vermeende tevens, dat daar, waar criminele straffen worden opgelegd, het soms dienstig kan zijn, bij die straf het verbod te voegen, om zeker bepaald bedrijf, kostwinning of nering uit te oefenen: als voorbeeld hiervan haalde zij aan, een' smid, overtuigd van het maken van valsche sleutels, en ter dier zake crimineel gestraft.

De doelmatigheid van het verbod, om zeker bepaald bedrijf, kostwinning of nering uit te oefenen, opgenomen onder de correctionele straffen, in dit ontwerp, werd door de meeste afdeelingen erkend. Tevens vermeende men, dat dezelve als zeer zwaar moest worden gecenseerd en slechts spaarzaam toegepast moet worden.

Wijders heeft men opgemerkt, dat onder de correctionele straffen niet is opgenomen de overbrenging naar een bedelaars-gestigt; men achtte de opneming daarvan des te doelmatiger, daar het weinig baat, landloopers of bedelaars tot eene gevangenisstraf van eenige weken of maanden te veroordeelen, daar zij gewoonlijk na dien tijd hunne rondzwervende levenswijze hervatten.

Ten aanzien van de overige artikelen, in dit eerste boek vervat, heeft men voornamelijk zwarigheden geopperd, omtrent art. 38 van het ontwerp, houdende, dat de opgelegde geldboete binnen 2 maanden, nadat het vonnis in kracht van gewijsde is overgegaan, zal moeten worden voldaan, en de veroordeelde, bij gebreke van dien, daartoe bij lijfsdwang worden genoodzaakt. Het kwam vele afdeelingen gepaster voor, om het aan den ambtenaar over te laten, den lijfsdwang, naar mate de omstandigheden, dadelijk, of na verloop van eenig uitstel, toe te passen.

Met betrekking tot den 3den titel van dit eerste boek, *van poging tot misdrijf*, hebben sommige leden gevraagd, wat door een begin van uitvoering wordt verstaan, en vermeenden, dat eene omschrijving wenschelijk ware, waarbij men op eene eenigzins aannemelijke wijze van het doel deed blijken. Andere leden echter verkozen het voorgestelde te behouden, omdat eene legale praesumtie hier moeijelijk is aan te nemen, en eene specificatie van hetgeen al dan niet poging moet heeten onmogelijk is.

Ten aanzien van art. 50 van het ontwerp, dat de poging met eene ligtere straf dan op het volbragte misdrijf gesteld is, zal worden gestraft, enz., heeft men zich vrij algemeen vereenigd.

Het in den vierden titel van dit boek aangenomen beginsel, dat er onderscheid tusschen medepligtigen en mededaders bestaat, zouden vele afdeelingen verkieslijk achten boven het bestaande stelsel van compliciteit, indien het in de toepassing geene schier onoverkomelijke moeijelijkheden moest opleveren. Men vroeg, hoe in vele gevallen, te bepalen zou zijn, of iemand *coactor*, dan wel *socius* was, en hoe men, wanneer het gemeenschappelijk omeden van het misdrijf niet blijkt, het gestelde dan met regelen van strenge regtvaardigheid zal overeenbrengen.

Omtrent art. 66 van het ontwerp, voorkomende onder den 5den titel, *van toekenning van misdrijf*, liepen de gevoelens der afdeelingen uit een; terwijl sommige zich konden vereenigen, dat misdrijf, gepleegd in opzettelijke of vrijwillige dronkenschap, geheel toerekenbaar is, en met de gewone straf, tegen het misdrijf bedreigd, moest gestraft worden, waren anderen daarentegen van gevoelen, dat misdaad of misdrijf in dronkenschap gepleegd als verzachtende omstandigheid moest worden aangemerkt, en invloed uitoefenen op de toerekenbaarheid der straf.

Rotterdam 10 Jan. Men verneemt, uit bij den raad dezer stad, in de vergadering van Woensdag ll., ter tafel is gebragt het plan, voorloopig door Z. M. goedgekeurd, tot oprigting van een Entrepôt-Dok aan het Nieuwe werk of **Westeinde der stad.**

Dordrecht 10 Jan. Ten gevolge der gisteren ingevallen felle vorst, heeft zich heden voor het eerst ijs in de rivier vertoond, en liep dezen morgen de Noord zelfs digt. Met dat al is de stoomboot in het veer tusschen deze stad en Rotterdam heden morgen ten 6 ure nog van hier gevaren, en, ofschoon met groote moeite, nog wederom vóór den middag door het ijs teruggekeerd. Daarmede heeft dan nu ook, voor het oogenblik, alle vaart opgehouden.

Nijmegen 10 Jan. De strenge koude, welke zich sedert eenige dagen doet gevoelen, heeft reeds eenig drijfijs op onze rivier gebragt. De gierbrug is gisteren namiddag weggenomen en in de haven gelegd. Het Veer wordt zeer geregeld door ponten en schuiten onderhouden.

BELGIE.

Part. Corresp. **Brussel** 10 Jan. In den *Moniteur* leest men eene aanschrijving van den minister van Financiën, inhoudende, dat het bedrag der renten van de bons op de Belgische schatkist, die drie maanden loopen, op 3½ ten honderd 's jaars is bepaald. Tot nu toe werd 3¾ ten honderd renten van deze schuldbrieven betaald. Het bedrag der renten van de bons, die een jaar of zes maanden loopen, blijft onveranderd.

Het verblijf alhier van den baron de Rothschild is bij voortduring het onderwerp van vele gesprekken. De dagbladen spreken van het gerucht eener leening, waarmede de tegenwoordigheid van dien bankier in verband zou staan; doch zie hier, wat ik daaromtrent vernomen heb. De heer Rothschild zoude aan het Belgisch gouvernement een ontwerp van transactie met Holland, voor de eindelijke overschrijving van de schuld, die, volgens het tractaat van 19 April 1839, ten laste van België is gekomen, aangeboden hebben. Tevens zou hij niet ongenegen zijn met België eene leening te sluiten, ten einde dit land in staat te stellen, de gedachte liquidatie te bewerkstelligen. Ook schrijft men hem het denkbeeld van eene conversie der renten toe. Alle deze geruchten hebben echter geen officiëel karakter, en ik deel dezelve mede voor het geen zij zijn.

Part. Corresp. **Antwerpen** 10 Jan. De werkzaamheden van de alhier vereenigde commissie tot regeling van de Scheldevaart, en de verdere daarop betrekkelijke aangelegenheden, hebben eene kortstondige vertraging ondergaan, zoo door de jongste feestdagen, als door het plotseling overlijden van een' der Belgische commissarissen, den heer Max le Soinne, voorzitter van de Kamer van Koophandel te Luik, en lid van de Kamer van Vertegenwoordigers, een' man, die door vele uitstekende en beminnelijke hoedanigheden bij een ieder, die het voorregt had hem te kennen, in hooge achting stond. — Bij het onlangs hervatten der werkzaamheden, merkt men hier dan gewone drokte bij de Belgische en Nederlandsche commissarissen op, en men wil weten, dat het reglement voor het loodswezen, en dat

---

onstbuden, die gij mij aan uwe romaneske denkbeelden hebt opgeofferd, hebt gij over zes honderd slaven beschikken.»

«Zes honderd slaven!» herhaalde LAURENCE, «aan eene kortstondige opwelling van ijdelheid gehoor gevende. Maar spoedig hernam hare natuurlijke goedhartigheid hare regten, en zij vervolgde: «Die arme menschen! zal hen zoo zacht mogelijk behandelen!»

«Eindelijk,» hervatte MAURITS, «daar gij mij boven den erfgenaam van zijn duizend kroonen de voorkeur hebt gegeven, is het billijk, dat zoo veel edelmoedigheid beloond worde. Ontvang derhalve met mijne hand een inkomen van honderd vijftig duizend fr.; want ik bezit drie millioenen!!»

De terugkomst van hem, die zich vóór twaalf jaren met een' zoo geringen uitzet had ingescheept, en zich in dien korten tijd zulk een schitterend vermogen had verworven, was voor de geheele stad eene opmerkelijke gebeurtenis, daar ieder zich zijne vroegere ellende herinnerde.

Een aantal nieuwsgierigen waren dan ook bij de huwelijks-plegtigheid tegenwoordig; en schoon LAURENCE daar in eene allerprachtigste kleeding verscheen, stond MAURITS in een eenvoudig en nederig gewaad aan hare zijde; met hoe aanzienlijk zijn vermogen ook ware, wilde hij toonen, dat hij, wel verre van zich over zijn vroeger handwerk te schamen, het zich tot eene eer rekende, om uit zulke geringe beginselen, door eigene vlijt en bekwaamheid, tot zulk eene fortuin te zijn opgeklommen.

BLADVULLING.

In *Frankrijk* bestaat een spreekwoord: *Je m'en moque comme de l'an quarante*. Dit spreekwoord ontleent zijnen oorsprong van de reeks heillooze voorspellingen, welke in 1739 omtrent het jaar 1740 in omloop waren, als: dat in dat jaar de wereld zou vergaan, LODEWIJK XV sterven, enz. Eerst werd het slechts door zoogenaamde spotters gebezigd, doch toen het jaar 1741 daar was, en zoo als de verstandigen te regt verwachtten, geene der voorspellingen was vervuld, namen ook de ligtgeloovigsten dat spreekwoord op, en zoo is het tot op den huidigen dag in gebruik gebleven.

voor de gezondheidsdienst bij het inkomen van, wegens ziekte verdachte schepen, op het punt zijn hun beslag te erlangen.

DUITSCHLAND.

Hamburg 28 Dec. De stedelijke raad alhier heeft, in zijne vergadering van verleden week, het laatstelijk met Pruissen en de Staten van het Duitsche Tolverbond gesloten handelverdrag bekrachtigd. Hierdoor verkrijgt Hamburg dezelfde voorregten, die Nederland, door zijn laatste tractaat met Pruissen en de overige Staten, heeft verkregen, terwijl Hamburg, daarentegen, op eenige artikelen van weinig belang, de regten van in- en doorvoer vernietigt en eene vereenvoudiging daarstelt in de havengelden, voor de schepen op de Boven-Elbe. Bovendien heeft de Senaat verklaard, dat deze veranderingen niet alleen op Pruissen en het Tolverbond, maar op alle Natiën, zonder onderscheid, van toepassing zullen zijn, hetgeen overigens onvermijdelijk was door het bestaande tractaat met Oostenrijk, betreffende de scheepvaart. Bremen knoopt thans te Berlijn onderhandelingen aan, ten einde voor de scheepvaart op de Weser dezelfde voorregten te verkrijgen, die aan Hamburg zijn te beurt gevallen. Na de bovengemelde bekrachtiging, heeft de stedelijke raad (of de gedeputeerden uit de burgerij) beraadslaagd over het ontwerp van wet wegens gedwongen onteigening, uithoofde van algemeen belang. Deze wet is boven verwachting, met 153 tegen 29 stemmen, aangenomen. Dit ontwerp van wet was vooral aannemelijk gemaakt, door de bepaling, dat, zoodra de ijzeren spoorweg tot Bergedorff zoude zijn voltooid, de wet op nieuw zoude behooren onderzocht te worden, ten einde te kunnen worden veranderd, in den geest van hetgeen de ondervinding met deze eerste proefneming als nuttig en doelmatig zoude hebben aangetoond.

STADSNIEUWS.

Aangekomen en gelogeerd in den *Doelen*, Doelenstraat: de heeren E. Jenkins, geestelijke bij de Anglikaansche eeredienst, van Brussel, en Boreel van Hoogland; van 's Hage.

Volgens de aan het waterkantoor alhier gedane waarnemingen, teekent de thermometer van Fahrenheit de navolgende graden van koude:

11 Januarij,	des morgens ten	6	ure	14	graden.
»	»	»	7	»	15	»
»	»	»	8	»	20	»
»	»	»	9	»	20	»
»	»	»	10	»	16	»
»	»	»	11	»	17	»
»	middags	»	12	»	19	»
»	namiddags	»	1	»	21	»
»	»	»	2	»	23	»
»	»	»	3	»	23	»
»	»	»	4	»	22	»

GETROUWD. 8 Jan. M. Westendorp, wednr., en E. van Effen, wed. — 9 Jan. H. Moolhuizen en A. Zeijlstra.

BEVALLEN. 5 Jan. G. Nauta, geb. van der Veen, D. — 7 Jan. M. T. Wansink, geb. Lurasco, d. Z. — 8 Jan. C. H. Boelen, geb. Pieneman, Z. — 9 Jan. A. R. Bleeker, geb. Anink, D. — W. P. C. Rahder, geb. van Voorthuijsen, D. — D. M. Gude, geb. Vermande, D. — A. P. Timman, geb. Rijnders, Z. — M. A. Bosch, geb. Singels, Z. — E. J. Wieffering, geb. Visser, D. — 10 Jan. S. Coopman, geb. Subiese, D. — Te *Koog aan de Zaan*, 8 Jan., A. Honig, geb. Kaat, Z.

OVERLEDEN. 6 Jan. J. A. Koopman, 29 j. — 8 Jan. G. J. van Delden, geb. de Jong, 34 j. — R. Bruins, 74 j. — 9 Jan. A. Moltzer, 16 m. — B. O. de Waal, 64 j. — Te *Nieuw-Maarseveen*, 7. Jan., N. Bastert Jr., 51 j. — Te *Zutphen*, 4 Jan., G. Hoofts, geb. Peetersen, 73 j.

Bij het ter perse liggen dezes is de Fransche post nog niet aangekomen.

Beursprijzen der Effecten.

OMSCHRIJVING DER EFFECTEN.	AMSTERDAM, 11 Jan. 4½ ure. volg. de Socᵗ. tot nut des Obligatiehandels.			volgens de Effecten-Societeit.		
	van	tot	gebleven.	laagste	hoogste	gebleven.
NEDERL.... Werkelijke Schuld... à 2½	51¾	52	51⅞	51 13/16	⅞	13/16
Dito ... » 5	98	⅛	1/16	98 1/16	⅛	1/16
Uitgestelde dito ... »	»	»	»	»	»	»
Kansbiljetten ... f	23¼	¼	¼	23 5/16	⅜	5/16
Amortisatie-Syndic. .. » 4½	91¾	92¼	92	91⅞	92	92
Dito ... » 3½	75¾	76	75⅞	75⅞	»	»
Handel-Maatschappij » 4½	165¾	166¼	166	166	⅛	166
Nieuwe dito ... » 4½	»	»	»	«	»	»
Nieuwe dito 1837. » 4½	«	»	»	99½	»	»
Entrepôt-Dok ... » 4½	»	»	»	»	»	»
Oost-Ind. Leening .. » 4	»	»	»	»	»	»
Dito ... » 5	95¾	96¼	96	96	»	»
Aandeelen Kansb. .. » 4	»	»	»	»	»	»
Spoorweg Haarlem. »	»	»	»	98	»	»
Aand. Rijn-Spoorw. .» 4½	96	⅛	¼	»	»	»
FRANKR. .. Inschrijving G. B. .. » 3	»	»	»	»	»	»
ENGELAND .. Dito ... » 3	»	«	»	»	»	»
SPANJE .... Leening *Ardoin's* ... » 5	23	½	¼	23 3/16	5/16	3/16
Dito onbep. Stukk. » 5	»	»	»	»	«	»
Passive ... »	»	»	»	»	»	»
Deferred ... »	»	»	»	»	»	»
Fransche Uitgestelde »	»	»	»	»	»	»
Engelsche dito ... »	»	»	»	»	»	»
PORTUGAL. Oblig. te Londen ... » 3	»	»	»	23⅛	»	»
NAPELS ... Certific. bij *L.* & *B.* » 5	»	»	»	»	»	»
Dito *Falc.* & *Co.* .. » 5	»	»	»	»	»	»
Dito te Londen ... » 5	»	»	»	«	»	»
Aandeelen *Tavoliere* » 3½	»	»	»	»	»	»
Dito te Parijs ... » 3½	»	»	»	»	»	»
RUSLAND ... *H.*&*C.* 1798, 1816. » 5	105¼	¾	½	105¼	»	»
Dito 1828, 1829. » 5	105¼	¾	½	105⅜	½	»
Dito 1831, 1833. » 5	98½	99¼	99	98⅞	99	»
Oblig. te Londen ... » 5	»	»	»	»	»	»
Dito te Hamburg ... » 5	»	»	»	»	»	»
Inschr. in Assign. .. » 6	68½	¾	½	68½	»	»
Certific. van dito ... » 6	70½	71	70⅞	70¾	»	»
POLEN .... Aandeelen à fl. 300. » f	»	»	»	»	»	»
Dito à fl. 500. » »	»	»	»	»	»	»
PRUISSEN .. Dito B. 50. » »	«	»	»	»	«	»
g. Londen 1830. .. » 4	»	»	»	»	»	»
OOSTENR... Aandeelen à fl. 100. » f	»	»	»	»	»	»
Dito à fl. 250. » »	»	»	»	»	»	»
Metaliek ... » 5	104½	105	104¾	104¾	»	»
Dito ... » 3	»	»	»	»	»	»
Dito ... » 2½	»	»	»	»	»	»
Dito te Londen .. » 5	»	»	»	»	»	»
Weenerb. *Goll* & *Co.* .. » 5	102¾	103¼	103	102⅞	103	»
Dito ... » 4	»	»	»	98⅞	»	»
N. Ween. Aand. fl. 500 » f	»	»	»	»	»	»
DENEMARK. Oblig. te Londen ... » 3	»	»	»	»	»	»
BRAZILIE .. Dito dito ... » 5	75¼	76	75¼	75¼	»	»
LOUISIANA. *Hope* & *Comp.* ... » 5	»	»	»	»	»	»
DARMSTADT Aand. bij loting ... » f	»	»	»	»	»	»

BEURSBERIGT.

De beurs was heden over het algemeen zeer stil; de Hollandsche Fondsen bleven alle vast op hunne prijzen van gisteren.

Van de vreemde Fondsen waren de Zuid-Americaansche, vooral de Mexicanen, iets williger; ook de Russische en Oostenrijksche waren weder iets beter in prijs. In de Spaansche was de koers iets minder, doordien de Fransche post niet was aangekomen, en het merk van Antwerpen niet geheel aan de verwachting, welke men daarvan gisteren had, beantwoordde.

Columbia 2de Leening, 5 à £ 100. 16¼, ½. Dito 4 à £ 250. 14¼. Peru 10½. Nieuwe Mexico 5 pCt. 27¼, ⅜, ¼. Uitgest. 8¼, ⅛. Coupons Griekenl. bl. onb. f 2¼. Dito Columbia onb. f 3. Dito enk. f 3⅛ à ¼. Dito Ardoin's 17.

Koers van het Geld: Beleening 4. Prolongatie 3½. Wissel-Disconto 3½ pCt.

PRIJZEN TEN 5 URE: Integralen 51 13/16 à ⅞. Kansb. f 23 5/16 à ⅜. Handel-Maatsch. 166. Ardoins à £ 35. 23 3/16 à ¼.

Uit de eerste hand zijn verkocht 30, 30, 30, 30, 37, 42, 50 en 60 Vaten Maryland TABAK.

ROTTERDAM, 9 Januarij.

Wisselk. Hamb. 2/m 35 5/16, k. 35⅛. Parijs 2/m 56 5/16, k. 56 11/16. Bordeaux 2/m 56¼, k. 56½. Frankfort 6/w 36.

10 Januarij.

Londen 2/m 11.85, k. 11.97½. Hamburg 2/m 35¼, k. 35½.

FONDSEN EN WISSELKOERSEN OP VREEMDE BEURZEN.

LONDEN, 8 Januarij.

Consols op tijd.	3 pCt.	92½ à ⅝.	Spanj. Ard. m.e.	5 pCt.	24⅞ à ⅞.
Brazilie	5 »	72¾ à 73¼.	Passive	»	6⅛ à ⅜.
Columbia 2ᵉ L.	6 »	25⅛ à ⅜.	Deferred	»	11½ à ¾.
Mexico 1837...	5 »	29½ à 30.	Portugal	5 »	36⅛ à ⅜.
Deferred	»	8¾ à 9¼.	dito	3 »	24¾ à 25.
Denemarken...	3 »	75 à 76.	Holland	2½ »	52¼ à ½.
Peru	6 »	16 à 17.	dito	5 »	99 à ½.
Rusland	5 »	112¼ à 113¼.	dito O. I.	5 »	96½ à 97¼.

De handel in Mexicaansche Fondsen was wederom zeer levendig, en hebben dezelve zich in prijs verbeterd. Columbiaansche, Spaansche en Portugesche mede iets vaster; in alle overige Fondsen weinig handel.

ANTWERPEN, 10 Januarij.

België	5 pCt. 101.	Ardoins	5 pCt. 23¼, ⅛, ¼.
dito	4 » 92½.	Uitgestelde	» 7⅛.
dito	3 » 70¼.	Denemarken...	3 » 71¼.
Metaliek	5 » 108¼.	Napels, *Falcon*.	5 » 97.
Partialloten	f 468	Brazilië.. ...	5 » 75.
Loten fl. 500..	» 868.	Pol. Lot. fl300..	f 124.
Darmst. Loten..	» 24.	dito 500..	» 138¼.
Nassau Loten..	» 22.		

Daordien heden noch het merk van Londen, noch dat van Parijs ter beurze bekend was, ging er in de Ardoins niet veel om; derzelver prijs was nagenoeg de geheele beurs 23¼ g. en p.; ten slotte bleef dezelve evenwel iets flaauwer 23 g. ⅛ p. Premie 1/m 23⅛ d. 1 p. In de Coupons was geene affaire; ook in de andere Fondsen ging niets bijzonders om.

BRUSSEL, 10 Januarij.

Ten gevolge van de liquidatie, was er in de Ardoins niet veel handel; derzelver prijs is genoteerd 22⅞, doch bleef 23 à 1/16. Het merk van Parijs was niet bekend. Belgische 5 pCt. zijn genoteerd 101; dito 4 pCt. 92½; dito 3 pCt. 71.

BERLIJN, 7 Januarij.

Pruiss. Leen..	4 pCt. 102⅞.	Pol. Lot. fl. 500	pCt. 78¼.
dito Loten..	» 72.	dito 300	» 70¼.
Metaliek	5 » 110½.	Holland	2½ » 50⅛.
Bank-Actiën...	» 1160.	Kansbilletten.. } Restanten.... }	3⅛.
Loten fl. 500 ..	» 148.		
Rusl. Hamb...	5 » 108½.	Napels, *Falcon*.	5 » 95¼.
dito Londen...	5 » 112.		
dito 1831 en 33.	5 » 102¼.		

Zoowel in Pruissische als in eenige vreemde Fondsen was heden vrij veel handel, en hebben de koersen van de meeste zich verbeterd, met uitzondering echter der Hollandsche Integralen.

Wisselk. Amst. k. 141⅛, 2/m 140¼.

FRANKFORT A/M, 8 Januarij.

Metaliek ...... 5 pCt. 107⅛.	Pol. Lot. fl. 500 » 78⅛.
dito 4 » 99¼	dito 300 » 70.
dito 3 » 79⅛	Holland ...... 2½ pCt. 51 3/16.
Bank-Actiën... » 2014.	Syndicaat. .... 4½ » 91.
Loten fl. 500.. » 148	dito .... 3½ » 75½.
dito 250. » 113⅛.	Spanj. Ard.... 5 » 6⅛.
	Portugal ...... 3 » 16.
	Tannusbahn.... f 289¼.

De prijzen der Hollandsche Fondsen waren heden, bij vrij levendigen handel in de Integralen, iets vaster. In Oostenrijksche Fondsen is voortdurend veel kooplust, en waren daarvoor, voornamelijk voor de Bank-Actiën, op nieuw verhoogde koersen te bedingen. De Spaansche en Portugesche Fondsen waren mede iets beter in prijs. De meeste speculatie is echter in de Aand. Taunusbahn, welker prijs, na vele variatiën, ten slotte f 4¼ lager dan gisteren bleef.

WEENEN, 4 Januarij.

Metaliek ..... 5 » 108⅛.	Loten fl. 500.. f 143¼.
Bank-Actiën... 1701.	N. Loten à fl. 250 » 115.

SCHEEPVAART EN HANDEL.

Schepen in Lading.

AMSTERDAM.

Naar BATAVIA, het nieuw gebouwd en gek. tweed. barkschip *Maria Susanna Hendrika*, Kapt. C. J. Berghuys, van Amsterdam. Adres bij Coopman en de Witt en Lenaertz, van Olivier en Comp., Hoyman en Schuurman, en de Vries en Comp.

Scheepstijdingen.

De tjalk, gevoerd door schipper T. D. van der Velde, met aardappelen van Hoogezand naar Amsterdam, is, volgens brief van Urk van den 8 Jan., den 6 dito op de punt van het Urker rif vastgeraakt, en dadelijk vol water geloopen; een gedeelte der lading was door Urker visschers aldaar aangebragt.

Kapt. B. J. Dirksen, voerende het schip Susanna Maria Catharina, van Amsterdam te Lissabon gearriveerd, meldt vandaar van den 29 Dec., dat hij den 26 Nov. tusschen Bevezier en Wight, door eene Engelsche schooner, na dezelve te vergeefs met de klok en den roeper gewaarschuwd te hebben, was aangezeild, waardoor de schecht en de steven beschadigd geworden, en meer andere schade veroorzaakt was. Na de geheele Engelsche equipagie, welke bij hem was overgesprongen, met de sloep weder aan hun boord gebragt, en zich verzekerd te hebben, dat die bodem digt gebleven was, had hij dezelve nog den volgenden dag zien zeilen, koers zettende naar Wight.

Gedurende het jaar 1839 zijn te Ostende binnengekomen: 535 (67 minder als het vorige jaar), waaronder 2 Hollandsche, en 16 onder Hanoversche vlag.

Het schip Palembang, Kapt. Orts, voor van der Hucht, van Amsterdam naar Batavia, was den 10 Jan. in goeden staat in het Nieuwe Diep aangekomen.

BINNENGEKOMEN.

TEXEL 10 Jan. Z. O. — Niets.

VLIE en TERSCHELLING, geene lijsten aangekomen.

ZOLTKAMP 4 Jan. J. P. Visser, Aurora, Bremen. — 6 Jan. P. G. Bolhuijs, 2 Gebroeders, Hamburg.

HELVOET 10 Jan. O. — Niets.

BRIELLE 10 Jan. O. — Gisteren nog: C. Sneur, l'Estaffette (S), Duink.

MAASSLUIS 10 Jan. O. Z. O. — Niets.

UITGEZEILD.

TEXEL 10 Jan. G. Blankert, Heemskerk, Batavia. H. Lindeboom, Hermanna Hendrina, Marseille. H. A. Tarrasco, Delfim, Lissabon. J. L. Prins, Marianne, Bayonne. H. H. Koster, Margaretha, Leverpool. Th. Bearnes, Laura, Londen. G. Nienwland, Hoop, dito.

ZOLTKAMP 7 Jan. (Zeilkl.): D. D. de Jonge, de Dankbaarheid, Londen. A. F. Rasker, Vr. Berendina, dito; beide van Groningen. J. W. Balk, Wilhelm, Terschelling n. Hamburg.

HELVOET 10 Jan. P. Bockleman, Hebe, Triest. S. Rotterier, Navigateur, Rochefort. G. le Gros, Newport, Londen. J. Hoxer, Londen, dito.

COWES 6 Jan. Jones, Hellish, Batavia n. Londen.

RAMSGATE 4 Jan. Brouwer, Elisabeth, Amsterdam n. Leverpool.

VAART OP DEN RIJN.

AMSTERDAM, 11 Januarij 1840.

SCHEPEN IN LADING.

Naar Keulen, het schip Herta, schipper P. J. Balk.
» Mannheim, » » das Gute Vertrauen, » Joh. Tielman.
» Mainz, » » Noord-Holland, » Th. Klosterman.

KEULEN, 8 Jan. *Aangekomen*: H. Lamers, van Amsterdam, met 3,360 ctr. H. Brinkman, van dito, met 1,780 ctr.; P. Hartman, van dito, met 3,313 ctr. *Voorbijgevaren*: J. G. Peill, van Mainz naar Rotterdam, met 4,340 ctr.; *In Lading*: naar Rotterdam, J. Hölzken; naar Amsterdam, H. Bieltjes. Rijnhoogte te Keulen, 8 Jan., 12 voet, 5 duim.

HANDELSBERIGTEN.

KOLONIALE EN ANDERE GOEDEREN.

Antwerpen, 10 Januarij.

VERKOCHT. 35,000 kilo's Honduras *Campêchehout* zijn tot geheim gehouden prijs verkocht.

In andere artikelen is niets omgegaan.

Kunsten en Wetenschappen.

DICHTBLOEMEN, BIJ DE NABUREN GEPLUKT. Te *Leeuwarden*, bij G. T. N. Suringar, 1839.

Al stond ook de letter T. niet onder de voorrede, het eerste stukje het beste, dat men bij het openslaan van het boek onder het oog krijgt, zou ons onmiddellijk den heer Tollens als vertaler dezer gedichten doen kennen. Vraagt men, waarom de naam niet op den titel vermeld wordt? Wij weten het niet. Is het misschien, omdat het slechts vertalingen zijn? Naar *zulke* vertalingen kan men gerust met volnit gedrukten naam aan het hoofd uitgeven. De T. duidt zeker hetzelfde aan; doch juist daarom zouden wij wel liefst den naam op den titel gelezen hebben, omdat het meer gebruikelijk is.

Vertalingen van den heer Tollens zijn veel meer, dan wat men door de bank onder dat woord verstaat. Tollens — men weet het — is, zoo niet de keurigste, dan zeker een der keurigste dichters, op welke Holland vroeger of later zich heeft mogen verheffen. Er is een gemakkelijke gang, eene zoete welluidendheid in zijne gedichten, die innemt, meêvoert en door een onwederstaanbaar tooververmogen zich meester maakt van onze zinnen. In zijne romancen en huiselijke stukjes ontwikkelt hij bijzonder al de verdienste van zijnen door veeljarige oefening gevormden smaak. Die smaak heeft een geheel oorspronkelijk karakter, is eenig, is geheel Tollens. Niemand had dien; van niemand kon hij dien dus ontleenen; niemand heeft van allen, die getracht hebben hem na te volgen, ons anders dan gebrekkige kopijen geleverd, even laf als zielloos. De beklagelijke navolgers waanden het geheim des meesters ontdekt te hebben in het aanwenden van dezelfde vormen, in welke de genie van Tollens zijne verhevene en dikwijls goddelijke conceptiën op eene wonderdadige wijze weet op te nemen, en er in de kunstmatige zamenstelling al het wegsleepende der muzijk aan toe te deelen. Tollens speelt en dartelt met de taal, die hij in hare fijnste nuanceringen kent, maar hij doet dit met de ongezochtheid, de gemakkelijkheid van den volleerden meester. De vrije en ongedwongen wendingen van zijne zangster getuigen van den hoogen rang, dien hij in deze bevallige kunstsoort bereikt heeft; eene kunstsoort, die, behaaglijk voor alle standen, voor elken onderdom, en dus *populair*, hem eenen roem verworven heeft, die met zijnen naam tot den naneef zal over gaan.

En het is deze hem eigene *euphonie*, deze wegsleepende verstouw, *dat Tollens*, hetwelk men wedervindt in alle zijne vertalingen, die daardoor dan ook vrij zijn van de stijfheid, in welke doorgaans de dichters vervallen, die er eene gewetenszaak van maken hunne originelen penseelstreek voor penseelstreek in de kopijen te volgen. Tollens eigent zich hunnen geest, en verwerkt hunne gedachten weder systhematisch in de geliefkoosde vormen zijner zangster. Hierdoor — het kan niet anders — gaat wel eens het vormenschoon der vreemden verloren, hierdoor krijgen zijne vertalingen wel eene zekere uniforme tint, maar men vergeeft dit ligt aan den vertaler, die dit verlies, deze uniformiteit door schoonheden van den eersten rang overvloedig weet te vergoeden.

Wij twijfelen er dan ook niet aan, of onze liefhebbers van de dichtkunst zullen gaarne aan het verlangen van den heer Tollens voldoen, en dezen dichtbundel in hunne boekverzamelingen in de plaats zetten van het *Tuiltje van dichtbloemen*, door hem in ons open onderdom ter wereld ingezonden. Aan dit Tuiltje zullen zij weinig verliezen, aan dien bundel veel winnen; want het is een boek vol van heerlijke navolgingen van beroemde uitheemsche dichters.

Met spijt moeten wij, om des besteks wille, onzen lezers en lezeressen het genot van een proefstukje onthouden; doch dit redt ons tevens bij zoo veel mooits uit het *embarras du choix*.

Het titelvignetje begrijpen wij niet regt, en het versje; dat er tegenover staat, helpt ons niet uit den dut. Volgens het versje, is het *De zangster*, die in *'t loof van popel en struweel*, dat haar *dekt*, op eene *zodenbank* zit te *mijmeren*, en vervolgens *de zangen*, die uit eenen toren *stijgen*, en die de vogelen *schallen*, op *hare snaren* zit *na te neuren*. Het prentje stelt ons een naar den laatsten smaak gekleed dametje voor, die voor haar deur zit op eene daar tegen aan gebouwde zwierige zitbank. Ver achter die bank ziet men eenig geboomte rijzen. — Nog eens, wij begrijpen het niet. Denkelijk, indien het gissen vrij staat, is het prentje na het versje gemaakt, en niet al te gelukkig uitgevallen. Nu, wie het hindert, heeft vrijheid het versje weg te knippen, en dan mag hij in het prentje eene burgtbewoonster zien, die, met haren hond, een avondluchtje schept op haro stoep. Als gravure (van Têtar van Elven) is het lief.

I.

HET FRANSCHE TOONEEL.

(*Ingezonden.*)

Rotterdam 9 Januarij. De voorstelling, welke gisteren avond in onzen schouwburg, door de Koninklijke Fransche operisten van 's Gravenhage, onder directie van den heer Miro, werd gegeven, heeft voor de *dilettanti* van den echten stempel onder ons een overheerlijk kunstgenot opgeleverd. In Bellini's *Somnambule* heeft Mad. Miro-Camoin ons een genoegen doen smaken, dat bij ons lang, zeer lang in het geheugen zal blijven. Stem, methode, voordragt, spel, kortom alles was uitmuntend, behoorde tot de ware, zuivere en onvervalschte school, en bragt de zeer talrijke toeschouwers in zulk eene, ik zoude haast zeggen, opgewonden stemming, dat er aan de toejuichingen schier geen einde kwam. In de oude, bekende, maar steeds bij ons geliefde opera *le Rossignol*, toonde deze begaafde vrouw gelijke bedrevenheid in de stukken van het oude repertoire te bezitten, als zij ons weinige oogenblikken te voren getoond had in die van het nieuwere. Aan het einde der voorstelling, van alle rangen met eenparigheid van stemmen, en met eene moeijelijk te beschrijven geestdrift teruggeroepen, ontving zij de welverdiende hulde van het opgetogen publiek door zulk een oorverdoovend bravo geroep, dat ik mij bezwaarlijk een dusdanig enthusiasmus onder ons herinner.

Naar huis terugkeerende, kondo ik de vraag, die bij mij oprees, niet onderdrukken: wat toch de reden zij, dat eene stad, zoo bloeijend als de onze, waar het getal liefhebbers der edele toonkunst hoe langer zoo meer toeneemt, waar zoo vele *gegoede* liefhebbers, daarenboven, gevonden worden — waarom zulk eene stad niet in staat is eene eigene opera te kunnen onderhouden, maar steeds bij andere, als ware het, dit genot moet bedelen, en, op zijn hoogst genomen, in het winter-saizoen ééns in de veertien dagen kan smaken? Hoe dit nu ook zij, ik wensch het Haagsch kunstminnend publiek geluk, met het bezit eener artiste, begaafd met zulk een uitmuntend en veel omvattend talent, als mad. Miro-Camoin; terwijl ik bijna in verzoeking word gebragt hun dit geluk te benijden.

A. Z.

Advertentien.

(4863) De Ondergeteekende, thans, hoezeer niet volkomen, echter in zooverre hersteld zijnde, dat hij van lieverlede zijne werkzaamheden zal kunnen hervatten, beschouwt het als een pligt van dankbaarheid, dit niet te doen zonder kennis daarvan te geven aan vrienden en bekenden, hier ter stede en elders, van welke hij zoo vele en aanhoudende bewijzen van deelneming of belangstelling ontving heeft.

Zulks doende, betuigt hij hun tevens voor die belangstelling en deelneming den opregtsten dank.

C. G. WITHUYS.

Amsterdam, 11 *Januarij* 1840.

(4864) Te *Rotterdam* ligt in lading:

Naar *Batavia*, het Nederlandsch gekoperd Fregatschip *Macassar*, Kapitein J. H. M. STRUBEN, om den 26 dezer te vertrekken; hetzelve heeft uitmuntende Inrigtingen voor Passagiers.

Adres ten Kantore van KUYPER, VAN DAM & SMEER en HUDIG & BLOKHUYZEN.

TE AMSTERDAM, BIJ C. G. WITHUYS, VERANTWOORDELIJK UITGEVER EN DIRECTEUR.

(4865) TENTOONSTELLING VAN *Schilderijen en Kunstwerken.*

Geopend in de Bovenzalen van het VERKOOPHUIS, N°. 31, op den Vijgendam, van af den 27 December 1839, gedurende 4 Weken, en Dagelijks van 11 Ure des Voormiddags, tot 3 Ure des Namiddags, voor een ieder te bezigtigen, mits voorzien van een' Catalogus, à 25 Cents, aan het Locaal verkrijgbaar gesteld.

NB. *De gedurende de Tentoonstelling onverkocht gebleven Voorwerpen, worden, op een' nader aan te kondigen dag, in het openbaar Verkocht.*

(4866) **Plombage des Dents Cariées.**

AVEC LE CIMENT SUCCÉDANUM MINÉRAL.

PERTE des DENTS, REMPLACÉES sans LIGATURE ni FILS de METAL.

Monsieur MALLAN, Chirurgien-Dentiste, sous la raison: MALLAN ET FILS, N°. 9, *Halfmoon Street, Piccadilly, à Londres*, a l'honneur d'annoncer sa seconde visite annuelle à *Amsterdam*, et qu'il continue à TAMPONNER et REMODELER les dents gâtées avec son célèbre SUCCEDANUM MINERAL (si UNIVERSELLEMENT recommandé par la FACULTÉ DE LONDRES), APPLIQUÉ sans que le patient éprouve la moindre douleur ou le moindre inconvénient, SOULAGEANT les MAUX DE DENTS, obviant à la NÉCESSITÉ d'une EXTRACTION, et fonctionnant un GRAND NOMBRE D'ANNEES. — Monsieur MALLAN FIXE AUSSI, SANS OTER LES VIEUX MORCEAUX, DES DENTS ARTIFICIELLES ET NATURELLES INCORRUPTIBLES, SANS FILS OU LIGATURES, à partir D'UNE SEULE DENT jusqu'à une GARNITURE COMPLÈTE, GARANTIE de ne pas se DÉCOLORER et d'être parfaitement UTILE à la MASTICATION et à L'ARTICULATION. *M. J. MALLAN* raffermit EFFICACEMENT les dents ébranlées, soit que leur défectuosité ait été causée par L'AGE, la NÉGLIGENCE ou par une INFIRMITÉ QUELCONQUE. — Te spreken Maandags, Dingsdags en Woensdags, bij L. C. VAN DE MOER, in de Lange Pooten, Wijk K, N°. 435, te *'s Gravenhage*, en Donderdags, Vrijdags en Zaturdag, van 10 tot 4 ure, bij G. JANSEN, in de Warmoesstraat, tegenover de Pijlsteeg, te *Amsterdam*.

(4867) *Belangrijk Berigt* NOPENS DEN

ASPHALTISCHEN IJZERGROND.

Het Vennootschap, onder de firma W. J. VERBOOM v. D. ZANDE & C°., te *'s Gravenhage*, heeft de eer aan het Publiek ter kennis te brengen, dat hetzelve, op grond van het door Z. M. verleend *Octrooi* van 9 Sept. 1839, N°. 100, het *uitsluitend regt* heeft verkregen tot levering, Toebereiding en Aanwending hier te Lande eener *verbeterde Zamenstelling van Asphaltisch Plaveisel*, genaamd ASPHALTISCHEN IJZERGROND; zijnde een uitmuntend *Straat-, Stoep-, Vloer-, Muur-* en *Dak-Plaveisel*, hetwelk fraaijer, en tevens, uithoofde van deszelfs duurzaamheid, veel goedkooper is, dan al wat daartoe, tot dusverre, in dit Koningrijk gebezigd wordt.

De Prijzen van dit *Asphaltisch Plaveisel* zijn gesteld als volgt:

Voor Stoepen, Pleinen, Voetpaden, enz.	à *f* 3.50	de vierkante Nederl. El.
» Platte Daken en Vochtige Muren.	à » 4.50	
» Werken met Teekeningen of Figuren.	à » 5.—	
» Mozaïsche of ingelegde Werken en meer.	à » 7.15	

Bovengenoemd Vennootschap waarborgt alle werken, die door hetzelve zullen worden ten uitvoer gebragt; maar het zal ook te dien opzigte niets aannemen, dan onder beding, dat eerst de *voorbereidende Werkzaamheden* behoorlijk zullen moeten verrigt zijn.

Zich hiermede in de welwillende begunstiging van het Publiek aanbevelende, neemt het voornoemd Vennootschap tevens de vrijheid, langs dezen weg, zoowel vreemden als inboorlingen te waarschuwen, dat hetzelve van zijn bovengemeld *uitsluitend regt*, gewaarborgd door de Wet van 25 Januarij 1817 (*Staatsblad* N°. 6), zal gebruik maken, en *een ieder*, die hetzelve in *dat uitsluitend regt* mogt trachten te verkorten, of op eenigerlei wijze te benadeelen, *geregtelijk zal vervolgen*.

Nopens den ALPHASTISCHEN IJZERGROND zijn nadere en vollediger inlichtingen te bekomen aan het *Hoofdkantoor* van meergemeld VENNOOTSCHAP, te *'s Gravenhage*, Lange Raamstraat, Wijk T, N°. 131.

W. J. VERBOOM v. D. ZANDE & C°.

(4868) **Depôt van Meubelen.**

Warmoesstraat, N°. 169, te *Amsterdam*,

UIT DE FABRIJK DER HEEREN HERINCKX & COMP., te *Brussel*.

In dezelve zijn op nieuw aangekomen eene groote Partij schoone MEUBELEN in Mahonij-, Palissander- en andere vreemde soorten van hout, als:

STOELEN van *f* 7 tot *f* 15.

CANAPÉS en CAUSEUSES van *f* 50 tot *f* 90, allen met zuiver Paardenhaar gevuld.

THEE-TAFELS in Mahonijhout, met Marmeren en Mahonijhouten Bladen, van *f* 65 tot *f* 70.

COMMODES en BUFFETTEN met Marmeren Bladen, van *f* 65 tot *f* 140, enz.

Er zijn ook in commissie ontvangen:

Mechelsche	MATTEN-STOELEN.	à *f* 1.50.
Kersenhouten	DITO	à » 2.85.
»	STOELEN met Paardenharen Zittingen.	à » 4.75.

En meerdere Artikels, te breedvoerig om op te geven.

(4869) **RAPER'S**

Patent Waterproef.

Deze WATERDIGTE STOFFEN overtreffen, in alle opzigten, de *India Rubber*, *Gom-Elastic* of alle andere tot dus verre bekend zijnde Waterdigte Stoffen, zijn volstrekt niet nadeelig voor de gezondheid; daar dezelve de uitwaseming of zweeten volstrekt niet beletten, en hebben ook niet die onaangename lucht, als de *Mac-Intoshen*.

Deze Stoffen zijn te bekomen bij N. JÖRGENSEN, *Kalverstraat* N°. 233, te *Amsterdam*, waar alle bestellingen, op genoemde Stoffen, aangenomen worden.

RAPER & C°., te *Londen*.

De Ondergeteekende thans weder een groot Assortiment van bovengenoemde Stoffen ontvangen hebbende, verzoekt zijne geëerde Begunstigers wel te willen letten, dat deze Goederen niet alleen in Dunne Stoffen voor Regenjassen bestaan, maar ook in Dikke, als: LAKENS, DUFFELS, DOESKENS en vele andere *Elastieke* STOFFEN voor Winterjassen, PALÉTOTS, BROEKEN, enz., alles in de Nieuwste Desseins en Kleuren.

N. JÖRGENSEN,

Kalverstraat, N°. 233, te *Amsterdam*.

Engelsche Kleedermaker, en Agent van RAPER & C°., te *Londen*.

(4870) *Uitpakking van Mode-Artikelen:*

Bij Mejufvrouw de WED. TETROODE, *Kalverstraat*, N°. 37,

VAN DEN HEER

SALOMONSON.

Een nieuw Assortiment MOUSSELINE de LAINE, ZIJDEN STOFFEN, Effen en Gestreepte Half Zijden MERINOSSEN, Gemaakte MANTELS, SHAWLS, in diverse Soorten; Eene *nieuwe zeer groote* Partij DAMESHOEDEN en MUTSEN, voor het Saizoen, NU PAS DIRECT UIT PARIJS ONTVANGEN; (alsmede eene Partij Fraaije FELTERIJEN, BLOEMEN, GUIRLANDES, en alle soorten van MODE-ARTIKELEN, *tot de billijkste Prijzen*.

BERIGT VOOR DE DAMES.

A. PEPPE, vertegenwoordiger van onderscheidene Fransche Fabrijken, heeft de eer de *Dames* te berigten, dat hij *NOG VOOR KORTEN TIJD*, is uitgepakt in *het Wapen van Bern*, op het *Spui*, met NIEUWIGHEDEN, zoo als Nieuwe Lange en Vierkante SHAWLS, geborduurde Fluweelen, Chenille en Gewatteerde Glacé ZIJDEN DOEKEN, Cabils en Tibetan WINTERDOEKEN, Gebrocheerde, Gechineerde en Geglaceerde *Lyonsche* ZIJDEN, Alépine, Geborduurde en Gedrukte MOUSSELINE DE LAINE, LAHONINE, REMOISIENNE, WINTERSTOFFEN voor Kleedjes.

(4871) *Alles tot Vaste Prijzen.*

(4872) **TE KOOP** *tot zeer matigen prijs:*

Een zeer fraaije en welloopende CHRONOMETER of SCHEEPS UURWERK van den bekenden maker BARRANDS te *Londen*. Te bevragen bij den heer J. R. SCHWARZE, Horologiemaker, Geelvinksteeg te *Amsterdam*.

(4873) Op nieuw Ontvangen, bij den Heer HUISMAN, 2de Vijzelstraat N°. 201, voor eene *Moeder en Vijf Kinderen*; van S. *f* 1, van A. H. *f* 1.50, van S. N. *f* 2.60, van L. *f* 1.40.

(4874) **Etablissement Lithographique**

de S. SCHOYER,

Kalverstraat, N°. 167.

Réimpression de la *Gazette des Tribunaux*, paraissant tous les jours quelques heures après l'arrivée du *Courrier Français*: prix d'Abonnement pour *Amsterdam f* 30, par année au lieu de 78 Edit. de *Paris*. Executé dans ses ateliers tout ce qui a rapport à la lithographie, telles que Cartes de Visites, Cartes d'Adresses, Circulaires, Lettres de Change, Quittances, Factures, Cartes géographiques, Plans, Dessins, Vignettes et Autographie (*Overdruk*), qui par un nouveau procédé a l'avantage d'être mieux, et plus vite exécutée, ce qui est d'un grand intérêt pour le Commerce.

On est prié d'affranchir les lettres.

(4875) **MAGAZIJN**

van Schilder-, Teeken-, Schrijf- en Kantoor-behoeften,

VAN

H. J. van Wisselingh,

Kalverstraat, te Amsterdam.

Schilderijen, Teekeningen, zwarte en gekleurde Platen, Vergulde, Inweelen en Houten Schilderij-Lijsten, in fraaije Houtsoorten, ronde, ovale en vierkante Miniatuur-Lijsten.

Verwen in water fijn gewreven en gezuiverd. Olieverw in blazen, Miniatuurverw, Porceleinverwen, Dekverwen, Honigverwen, Engelsche en Fransche Waterverwen. — Oost-Indische Inkt, Sepia de Rome, Teekendoozen, Pastelverwen, Engelsche, Fransche en Duitsche Dozen met Mathematische Instrumenten, Passers, Trekpennen, Graadbogen, Ackermans Potlooden, Broockmans Potlooden, ordinaire Engelsche Potlooden, Engelsche Schuifpotlooden, Fransche Potlooden, Conté Potlooden, Weener Potlooden, Zwitzersche Potlooden, Roodaard in hout, wit Krijt in hout, Houtskool in hout, zwart Krijt in hout, Gom-Elastiek in hout, Fransch, Duitsch en Italiaansch zwart en rood Teekenkrijt, Doezelaars, Teekenkokers, Teeken-Portefeuilles, Linialen en Driehoeken, Teekenborden, Teekenhaken en Teekenpennen, Hollandsch Teekenpapier, in 3 qualiteiten, Engelsch Teekenpapier, 2 qualiteiten, Engelsch Demy en geheel Torchon Teekenpapier, Engelsch gekleurd Teekenpapier, Fransch en Hollandsch gekleurd Teekenpapier, Engelsch Bristol of Ivoorpapier, Rijstpapier, Glaspapier, Doortrekpapier en Vegitalpapier, Hollandsch, Engelsch en Fransch Opzetpapier, Schets- en Teekenboeken met different papier, Ivoorplaatjes voor Miniatuur, Gouden, Zilveren en Bronsschelpen, Porseleinen Verfpotjes, Penseelen, Daskwasten, Lyonsche en Parijsche Kwasten, Madderkwasten, Verniskwasten en Oriëntaalkwasten, Schilderkisten, Schilder-Ezels, Schilder- en Penseelstokken, Paletten, Tempermessen, Wrijfglazen en Loopers, Tinctuurdoppen, Schilderdoek, Paneelen, Milboards en Spieramen, Vernissen, Oliën en Inktsen, Mondlijm, Cartonnages, Bloemen en Albums, Teekeningen, Visitekaarten en Speelkaarten, Engelsche, Fransche en Duitsche Albums, Zak-Portefeuilles, Nota-Boekjes, Bal- en Visiteboekjes, Schrijf-Cassettes, Inktkokers en Fournitures de Bureaux, Inkt, Zand, Sandarac, Lak, Ouwelen, Schrijf- en Postpapier en Schrijfboeken, Zwaan-, Kraai- en Stalenpennen, Penhouders en Pennemessen, Potlood-Punters, Vouwbeenen en Cachetten.

Schouwburgen, Concerten EN PUBLIEKE VERMAKELIJKHEDEN.

STADS SCHOUWBURG.

Maandag den 13 Januarij 1840. HET KASTEEL VAN TOURVILLE, OF DE HOLLANDSCHE ZEELIEDEN IN FRANKRIJK, Tooneelspel, in drie Bedrijven, door den Heer *A. Ruijsch*. Gevolgd door: WILLEM TELL, Groot Ballet Pantomime, gemonteerd door den Balletmeester *A. P. Voitus van Hamme*. Muzijk van den Heer *A. Berlijn*. Decoratiën van den Heer *J. E. de Vries*, lid der Koninklijke Academie van Beeldende Kunsten alhier, decorateur aan den Stads Schouwburg. *Aanvang ten Zes Ure.*

Verwacht binnen kort: MAURICE, Tooneelspel, in twee Bedrijven, naar het Fransch van *Mélesville en Duvignier*, door den Heer Mr. *J. H. Burlage Jr.* Nooit op dit Tooneel vertoond.

THÉATRE FRANÇAIS,

Sous la direction de Mr. Baudot.

(Abonnement et Entrées de Faveur généralement suspendus.)

Lundi 13 Janvier 1840. (Par extraordinaire.) SOIRÉE MUSICALE, donnée par Mr. *Ferdinand Cellier*, Violoniste, conjointement avec l'Administration.

PROGRAMME.

1. Ouverture de l'Opéra *Giaour*, composé par Mr. *Bovery*. — *Ma Céline*, Fantaisie Brillante d'*Houman*, pour le Violon, exécutée par Mr. *Cellier*. — 3. Air de *Masaniello*, chanté par Mr. *Belleconr*. — 4. Élégie d'*Ernst*, exécutée par Mr. *Cellier*. — 5. Air du Sommeil, de *La Muette de Portici*, chanté par Mr. *Grosseth*. — 6. *Souvenirs de Bellini*, Fantaisie Trémolo, pour le Violon, composée et exécutée par Mr. *Cellier*.

Le Spectacle commencera par Maurice.

On commencera à 7 heures précises.

Mardi 14 Janvier 1840. Spectacle extraordinaire et pour cette foi seulement: ROBERT LE DIABLE, dans lequel Mr. *Hébert*, artiste du Théâtre Royal de la Haye, remplira le rôle de *Bertram*, et Mad. *Hebert*, du même Théâtre, remplira le rôle d'*Isabelle*.

A l'Étude: LE NAUFRAGE DE LA MÉDUSE, Grand Opéra, en 4 Actes; Mr. ET MAD. PINCHON, Vaudeville nouveau, en 1 Acte. (Au Bénéfice de Mr. *Hartmann*.)

Salon des Variétés, **in de Nes.**

Maandag 13 Januarij 1840. DE BLOEMENKRANS, OF DE MINNAAR IN DEN BOOM, Blijspel met Zang, in Vaudeville gebragt door *P. Boas Jr.* Na hetzelve: HET WISSELREGT, OF DE KUS AAN TOONDER, Blijspel met Zang, door *A. Ruijsch*. Tot slot: JA EN NEEN, Vrolijk Zangspel, door *J. H. Dessauer*.

De Entrée is 75 Cents per Persoon, welke in vertering zullen worden aangenomen.

Aanvang ten 7½ Ure.

J. DUPORT.

GROOT FRASCATI.

Zondag den 12 Januarij 1840. Buitengewoon Groote SOIREE MUSICALE POTPOURRI uit de Opera's *La Juive*, *Robert le Diable* en *Hans Heiling*, verder nieuwe WALSEN en GALOPPEN, enz., volgens Programma.

Aanvang ten 7½ Ure.

GEDRUKT BIJ A. ZWEESAARDT.